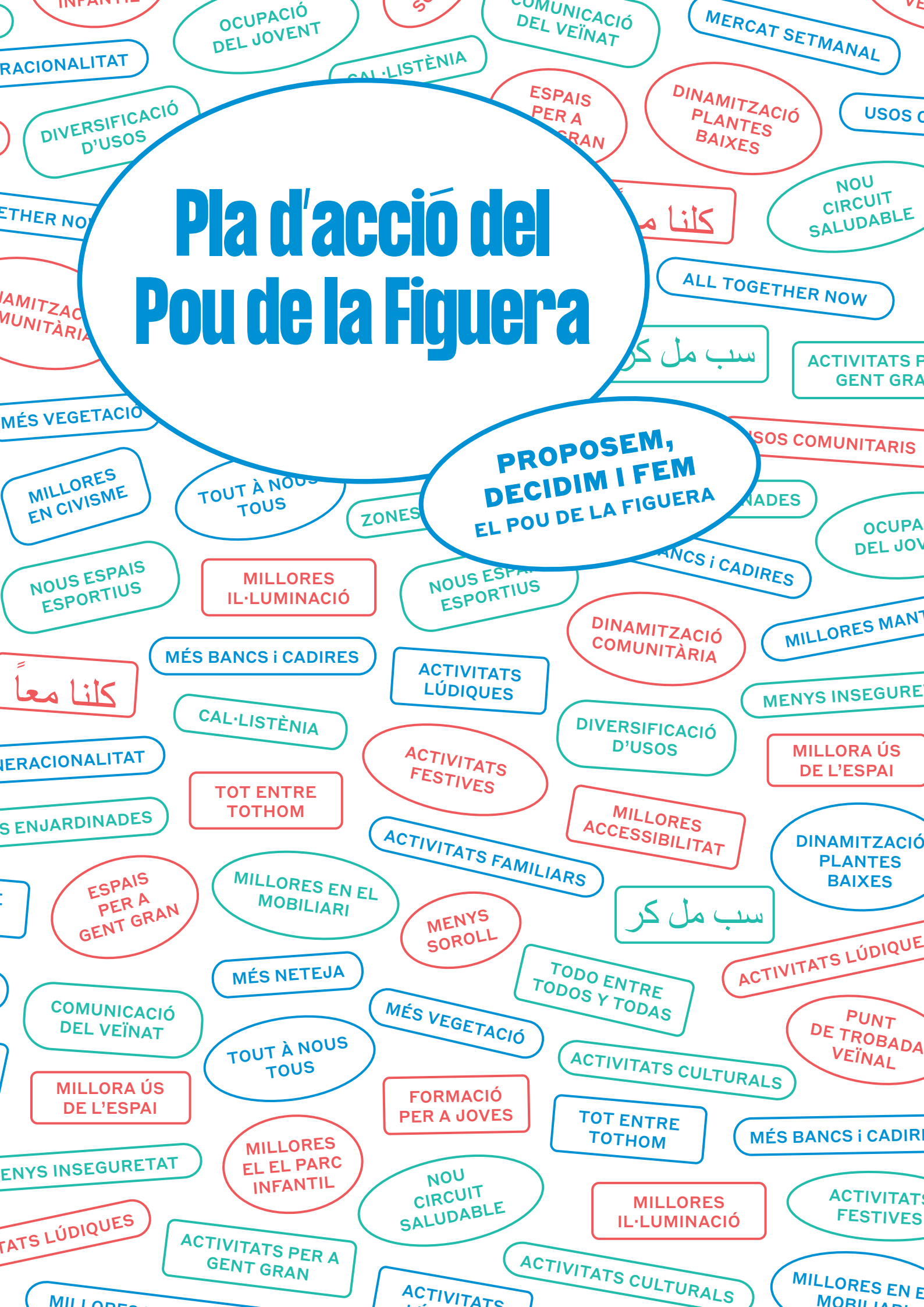

Pla d'acció del Pou de la Figuera

**PROPOSEM,
DECIDIM I FEM
EL POU DE LA FIGUERA**

1. Presentació	2
1.1. Introducció	3
1.2. Antecedents històrics	4
1.3. Justificació	5
1.4. Objectius del pla d'acció	6
1.5. Àmbit d'actuació i població	7
2. Diagnòstic	9
2.1. L'espai físic	10
2.1.1. <u>Descripció sociodemogràfica</u>	14
2.1.2. <u>Descripció del sistema urbà</u>	14
2.1.3. <u>Descripció física de l'espai</u>	18
2.1.4. <u>Usos en planta baixa</u>	21
2.2. Activitats i usos en l'espai	24
2.2.1. <u>Oferta d'activitats de dinamització</u>	24
2.2.2. <u>Queixes registrades</u>	25
2.2.3. <u>Observació de l'espai públic en clau de gènere</u>	26
2.3. Equipaments i serveis en l'entorn proper	30
2.4. Teixit comunitari	35
2.4.1. <u>Espais de treball comunitari</u>	35
2.4.2. <u>Projectes comunitaris</u>	36
2.4.3. <u>Altres espais comunitaris i xarxes de suport</u>	37
2.5. Diagnòstic participatiu amb perspectiva de gènere	38
2.5.1. <u>Plantejament i activitats realitzades</u>	38
2.5.2. <u>Participants</u>	38
2.5.3. <u>Resum diagnòstic compartit</u>	39
2.6. Procés participatiu	41
2.6.1. <u>Plantejament i activitats realitzades</u>	41
2.6.2. <u>Participants i propostes recollides</u>	42
2.6.3. <u>Resultats del procés participatiu</u>	43
2.6.4. <u>Sessió de retorn i treball comunitari</u>	45
2.7. Síntesi de la diagnosi	47
3. Concreció del pla d'acció del pou de la figuera	48
3.1 Fitxes accions	50
3.1.1. <u>Activitat socioeconòmica</u>	50
3.1.2. <u>Activitats i usos de l'espai públic</u>	55
3.1.3. <u>Millores de l'espai físic</u>	59
3.1.4. <u>Comunicació i xarxes</u>	63
3.2 Governança del pla d'acció	66
3.3 Avaluació	67
4. Pressupost	68
5. Calendari	70

MENYS INSEURETAT
MIL·LIARS
MILLORA ÚS DE L'ESPAI
FORMACIÓ A JOVES
NOU CIRCUIT SALUDABLE
ESPAIS PER A T GRAN
MERCAT SETMANAL
FORMACIÓ A JOVES
DINAMITZACIÓ PLANTES BAIXES
كأنا معاً
ALL TOGETHER NOW
FORMACIÓ
سب مل كر
TODOS ENTRE TODOS Y TODAS
PUNT DE TROBADA VEÏNAL
FORMES D'ORGANITZACIÓ
ZONES ENJARDINADES
ESPAIS PER A T GRAN
TOUT À NOUS TOUS
ACTIVITATS LÚDIQUES
CAL·LISTÈNIA
MILLORES D'ACCIBILITAT
TOT ENTRE TOT HOM
MILLORES D'ACCIBILITAT
OCUPACIÓ DEL JOVENT
MILLORES D'ACCIBILITAT
INTERGENERACIONALITAT
FORMACIÓ A JOVES
DINAMITZACIÓ COMUNITÀRIA
USOS COMUNITARIS
MILLORES MANTENIMENT
ACTIVITATS PER A GENT GRAN
ACTIVITATS CULTURALS
MILLORES D'ACCIBILITAT
MILLORES IL·LUMINACIÓ
MILLORES EN EL

1. Presentació

1.1 Introducció

L'espai públic comprès entre el carrer dels Metges, amb la seva continuació a carrer dels Montanyans, i el carrer de Jaume Giralte dona lloc a uns jardins (segons consta oficialment al nomenclàtor) o una plaça (segons popularment s'acostuma a anomenar) que no té nom oficial, però que se l'anomena de diferents maneres. L'absència de nom oficial i la disputa per la seva definició no és casual, sinó que és efecte simbòlic del conflicte que el va engendrar. El Pou de la Figuera és el nom pel qual se l'anomena als espais reglats i institucionals, ja que és el nom del carrer que el travessa. Però popularment també s'acostuma a anomenar Forat de la Vergonya, i de fet els últims anys també es poden sentir altres noms com la plaça Negra.

El Forat de la Vergonya és el nom que el veïnat organitzat va posar a l'espai resultant de les diverses demolicions que es van produir arran del desenvolupament del PERI del Sector Oriental del centre històric de Barcelona. Aquestes intervencions urbanístiques van generar un conflicte entre el veïnat del Casc Antic i l'Ajuntament de Barcelona tant pels desplaçaments dels veïns que vivien en els edificis enderrocats, com per la configuració i els futurs usos de l'espai. Al seu temps, una part del veïnat, que encara avui rebutja el nom de Forat de la Vergonya, acceptava els plans municipals de construir un aparcament subterrani i un equipament esportiu.

El conflicte es va resoldre amb una negociació entre el veïnat i l'Ajuntament de Barcelona que va donar fruit a l'actual espai. Els usos comunitaris que el mateix veïnat va desenvolupar en el temps que va durar el conflicte (el joc lliure dels infants, les actuacions teatrals i musicals, la plantació d'arbres i d'un hortet, les reunions i assemblees veïnals) van ser els que van acabar configurant els diferents espais dels jardins o plaça actual. Durant els anys següents, el veïnat i les entitats van continuar desenvolupant els usos comunitaris pels quals es va guanyar aquest espai.

Actualment, prop de 20 anys després que la lluita veïnal donés lloc a un espai únic al districte de Ciutat Vella (per ser un espai essencialment verd, per ser l'única plaça tova del districte i principalment amb sauló, o per l'ús predominant del veïnat i l'absència d'activitats turístiques i de la restauració...), s'ha produït un deteriorament físic dels espais de joc i d'altres espais dels jardins. Alhora, en els últims anys s'han produït usos delinqüencials a la plaça i l'entorn pròxim. Aquesta situació ha provocat que veïnes ja no facin ús de l'espai i que d'altres hagin modificat els seus recorreguts per evitar el pas per la plaça.

És per aquest motiu que el passat 5 de novembre de 2019 la Comissió de Seguiment del Casc Antic va decidir portar com a punt decisiu al Consell de Barri del Casc Antic la següent proposta de debat veïnal: fer un diagnòstic de necessitats i les possibles actuacions per desenvolupar a l'entorn del Pou de la Figuera, per tal de millorar les condicions físiques de l'espai, millorar la convivència i enfortir la vida veïnal i comunitària en aquest.

D'aquest primer diagnòstic que es va fer al Consell de Barri, vam començar a desenvolupar les línies principals que emmarquen els àmbits de treball pel disseny del Procés de Participació i del Diagnòstic participatiu amb perspectiva de gènere. Dels resultats del procés i del diagnòstic tenim com a resultat l'actual Pla d'acció del Pou de la Figuera.

El Pla d'acció del Pou de la Figuera té quatre àmbits principals d'actuació: **L'activitat socioeconòmica**, per donar resposta a les necessitats sociolaborals de la població i sobretot del jovent de l'entorn i per donar suport al comerç existent i, alhora, facilitant l'obertura de noves activitats econòmiques en clau de proximitat. **Els usos de l'espai públic**, per posar la vida al centre, treballant comunitàriament per tal de garantir un espai segur de gaudi i ple de vida veïnal. **Millores de l'espai públic**, per millorar les condicions físiques de l'entorn i per actualitzar els espais

de joc infantil en clau de ciutat jugable. **Comunicació i xarxes**, per enfortir la xarxa comunitària i comunicar i fer accessible l'activitat del Pou a tot el veïnat.

Es tracta, doncs, d'un pla d'acció transversal, que té en compte la situació de l'espai des de diversos punts de vista i l'afronta amb mesures que van des de la millora d'allò que és físic fins als usos i la comunicació.

En el transcurs d'aquest temps de construcció del Pla, ha estat voluntat d'aquest Govern del Districte de Ciutat Vella posar en el centre (tant en el procés participatiu com en la configuració de les propostes d'acció) la vida comunitària i la participació veïnal, tenint molt presents els acords als quals es va arribar amb el veïnat fa gairebé dues dècades, sent aquells elements clau i vehiculadors del passat, present i futur del Pou de la Figuera.

1.2. Antecedents Històrics

El Pou de la Figuera se situa en el barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, dintre de la Ciutat Vella de Barcelona, un territori històric caracteritzat per la seva trama medieval. L'origen de les primeres construccions en aquest territori es remunten al segle XII aproximadament, al voltant del monestir de Sant Pere de les Puelles, i es van consolidar a partir de la protecció que donaven les muralles construïdes a finals del segle XIII.

Durant els següents segles, fins a la demolició de les muralles a mitjans del segle XX, aquesta zona, igual que tota la ciutat històrica, es va fer més densa, amb edificis més alts i ocupant la major part de l'espai dins de les muralles. A partir del segle XX, amb la ciutat expandint-se per la plana barcelonesa amb el projecte de l'Eixample, es van començar a fer intervencions al centre històric, per poder generar espais públics i baixar la densitat de població. Dos exemples d'aquestes intervencions, a prop de l'espai del Pou de la Figuera, van ser l'obertura de la via Laietana del segle XX, o la plaça de la Catedral i l'avinguda de Francesc Cambó (anys cinquanta).

Aquesta estratègia d'esponjament del centre històric és precisament el que va generar aquest gran espai. Entre els anys vuitanta i noranta del segle XX, es van impulsar els anomenats PERI (plans especials de reforma interior) amb l'objectiu de generar espais buits o "esponjaments del teixit urbà". Concretament en l'àmbit d'estudi es va desenvolupar el **PERI del Sector Oriental del centre històric de Barcelona** aprovat definitivament l'any 1986 i executat durant els vint anys següents.

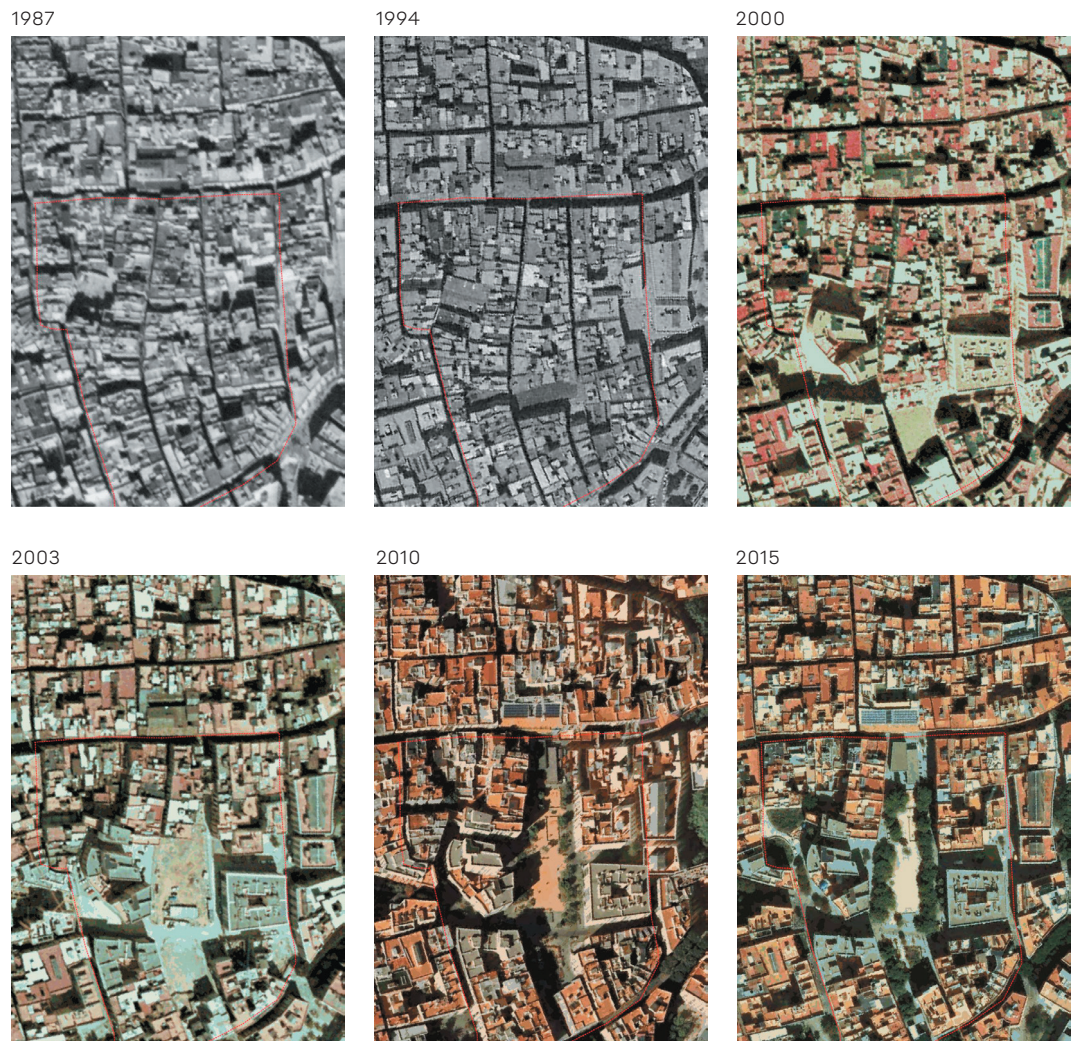
El desenvolupament del PERI i les actuacions que es van portar a terme van provocar el desplaçament de 2.000 veïns i veïnes, l'enderrocament de 1.078 habitatges i 13 cases catalogades dins el patrimoni històric. Entre les diverses actuacions, a principis del segle XXI es comença a obrir l'espai actual, amb l'enderrocament de desenes d'edificis i el desplaçament dels seus habitants. És en aquest moment en el qual es comencen a organitzar diversos col·lectius ciutadans, en un primer moment per oposar-se als desnonaments de les veïns i veïnes dels edificis que es volien enderrocar, per garantir un bon reallotjament. I per definir, en última instància, de manera autogestionada la configuració del parc, mantenint-lo com l'espai verd i per a usos veïnals tal com el col·lectiu autoorganitzat ja havia començat a configurar. En un segon moment, arran de la proposta de construcció d'un pàrquing soterrat en comptes del parc previst inicialment, es va generar una mobilització que va sobrepasar el veïnat pròxim i va implicar moltes altres veïns i veïnes de la ciutat de Barcelona, i que definitivament va acabar aturant el projecte davant aquesta pressió veïnal. Després d'un període de negociació entre les entitats i plataformes del territori i el govern del Districte, es va acordar la configuració actual de la plaça.¹

1 →

Es poden trobar en línia diversos documentals i vídeos que expliquen el procés de transformació de l'espai, com aquest: https://www.youtube.com/watch?v=_vr-fSn0dLKQ

La voluntat d'aquest Pla d'acció és, d'una banda, respectar i mantenir aquests acords, proposant millores en la configuració de l'espai sobre els elements que generen situacions de brutícia i manca d'accessibilitat, per exemple, i, de l'altra, destacar la història i la memòria col·lectiva que té el Pou de la Figuera.

Evolució del barri entre els anys 1987 i 2015

Fotografies aèries de l'àmbit. Anys 1987-2015 — Elaboració pròpia a partir d'ortofotos del ICGC.

1.3. Justificació

El Pla d'acció del Pou de la Figuera neix amb l'objectiu de fomentar i portar a terme amb el veïnat, entitats i serveis, un conjunt d'accions que ajudin a millorar la vivència quotidiana en aquest espai, durant el període del 2021 al 2023.

Durant els darrers anys s'han detectat dinàmiques d'ús de la plaça excloents per a molts veïns i veïnes, tot i que se segueix desenvolupant molta vida comunitària, així com un cert desgast d'alguns elements físics de la plaça i la necessitat de diverses millores en el manteniment. Per millorar aquesta situació es va impulsar l'elaboració d'aquest Pla d'acció, amb el compromís que fos executat en el mandat actual.

Per impulsar-lo, durant els anys 2019 i 2020 es van executar diverses accions de millora de l'espai, com el desplaçament i la col·locació de **nous fanals per millorar la il·luminació** i la recol·locació d'algunes cadires per apropar-les a zones il·lumi-

nades. També es van impulsar, malgrat les restriccions provocades per la situació de pandèmia, algunes **activitats de dinamització: activitats per a infants i joves en l'estiu del 2020**.

Més endavant, adaptant-nos també a les restriccions imposades per la pandèmia, i amb la voluntat d'implicar en el pla les entitats, serveis i el veïnat de la plaça i recollir-ne les necessitats, es va fer un procés **participatiu**², que es va presentar en el Consell de Barri de setembre del 2020 i es va desenvolupar des de novembre del 2020 fins a febrer del 2021.

De la mateixa manera, paral·lelament al procés participatiu, es va desenvolupar **una diagnosi urbana i social de la plaça amb perspectiva de gènere**³, que incloïa una anàlisi tècnica de l'espai i una anàlisi qualitativa i participativa amb diverses eines, com les marxes exploratòries amb diversos grups de dones.

Cal destacar, també, que en el plantejament del Pla d'acció es vol reconèixer **el valor simbòlic**, per la seva història de lluita veïnal recent; **espacial**, és l'única plaça totalment de sauló de tot Ciutat Vella i amb usos lúdics i esportius, i **comunitari**, per les nombroses entitats i persones involucrades en la gestió de la plaça o a promoure activitats i serveis per al veïnat, sempre des d'un vessant comunitari.

És, precisament, per aquest caràcter comunitari, que es va voler realitzar el procés participatiu previ per a la definició del Pla d'acció, i que, ara, en la fase de desplegament del Pla d'acció es vol mantenir: donant suport a les iniciatives del veïnat, reforçant la xarxa comunitària i la coordinació i oferint espais de participació i seguiment del desenvolupament del Pla.

1.4. Objectius del pla d'acció

1.4.1. Objectiu general

El Pla d'acció del Pou de la Figuera té com a **objectiu general la millora de la vivència quotidiana d'aquest entorn**. Mitjançant el treball conjunt amb la ciutadania, comerciants, entitats i serveis del territori, s'impulsen noves accions i es reforcen les existents, per promoure el sentiment de pertinença, la vinculació veïnal a la plaça i la diversificació d'usos d'aquest espai des d'una perspectiva de gènere, intercultural, de diversitat funcional i de cicle vital, generant noves oportunitats per als col·lectius més vulnerabilitzats.

1.4.2. Objectius específics

- A. Potenciar els itineraris formatius i ocupacionals del jovent.
- B. Promoure l'ocupació de les plantes baixes amb activitats econòmiques i socials.
- C. Donar suport a l'activitat econòmica existent.
- D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
- E. Millorar les condicions de seguretat amb perspectiva de mediació comunitària.
- F. Destacar la memòria col·lectiva i viva de l'espai.
- G. Millorar les condicions de manteniment, salubritat i confort de l'espai des de la perspectiva interseccional.⁴
- H. Renovar i augmentar el mobiliari i elements d'ús públic existents.
- I. Millorar la coordinació i la comunicació entre les entitats i amb el veïnat per a la realització d'activitats en l'espai.
- J. Generar un òrgan de seguiment del Pla d'acció.

1.4.3. Línies de treball.

Per desenvolupar aquests objectius, s'estructura el Pla d'acció en quatre línies de treball:

- I. Dinamització de l'activació econòmica, per generar noves oportunitats per a

2 →

Els resultats del procés participatiu es poden consultar en [decidim.barcelona](#) i també es presenta un resum en aquest document.

3 →

Es poden consultar les principals conclusions en aquest document.

4 →

La perspectiva interseccional té en compte els condicionants que suposen el gènere, l'ètnia, la situació social, religiosa, funcional, etc. de manera transversal i conjunta en comptes de condicionants aïllats.

MENYS INSEURETAT
MILLIARS
MILLORA ÚS DE L'ESPAI
FORMACIÓ A JOVES
NOU CIRCUIT SALUDABLE
ESPAIS PER A T GRAN
MERCAT SETMANAL
FORMACIÓ A JOVES
DINAMITZACIÓ PLANTES BAIXES
كنا معاً
ALL TOGETHER NOW
FORMACIÓ
سب مل كر
TODOS ENTRE TODOS Y TODAS
PUNT DE TROBADA VEÏNAL
ZONES ENJARDINADES
ESPAIS PER A T GRAN
TOUT À NOUS TOUS
ACTIVITATS LÚDIQUES
CAL·LISTÈNIA
MILLIARS
TOT ENTRE TOTHOM
MILLORES ACCESSIBILITAT
OCUPACIÓ DEL JOVENT
MILLORES EL PARC FANTIL
INTERGENERACIONALITAT
DINAMITZACIÓ COMUNITÀRIA
USOS COMUNITARIS
MILLORES MANTENIMENT
ACTIVITATS PER A GENT GRAN
ACTIVITATS CULTURALS
MILLORES IL·LUMINACIÓ
MILLORES EN EL

2. Diagnòstic

2.1 L'espai físic

2.1.1. Descripció Sociodemogràfica

Dins de la diagnosi de gènere realitzada en el procés de definició del Pla d'acció es recullen algunes dades significatives sobre la població que habita l'àmbit del Pou de la Figuera. Per focalitzar l'anàlisi, i anar a un àmbit de detall més concret que el del barri, s'han seleccionat les cinc seccions censals⁵ al voltant dels jardins del Pou de la Figuera.

5 →

La perspectiva interseccional té en compte els condicionants que suposen el gènere, l'ètnia, la situació social, religiosa, funcional, etc. de manera transversal i conjunta en comptes de condicionants aïllats.

Característiques de la població

En l'àmbit d'estudi hi viuen 8.577 persones segons el padró del 2019. Ens trobem amb un territori dens en població, amb 546,9 habitants/ha, més del doble de densitat que el districte i el barri (si descomptem el parc de la Ciutadella) i gairebé tres cops més de la ciutat de Barcelona.

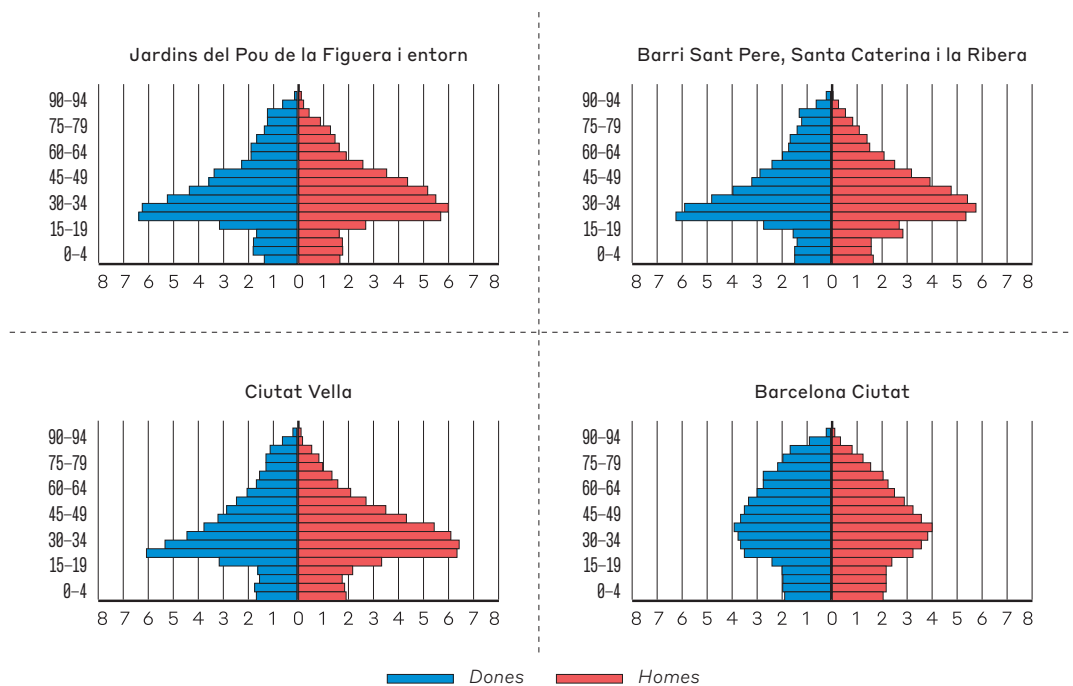
Un altre dels aspectes destacats és que en l'àmbit del Pou de la Figuera hi ha més dones que homes, al contrari de la resta del barri i districte.

	Habitants	Superfície (ha)	Densitat (hab./ha)	Índex de masculinitat
Àmbit Pou de la Figuera	8.477	15,5	546,9	95,7
Barri	22.590	111	203,5	100,6
Ciutat Vella	103.429	412,1	251,0	112,7
Barcelona	1.636.762	10135,7	161,5	90,1

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Puntó, a partir de les dades de l'INE i Departament d'Estadística i Difusió de Dades. Ajuntament de Barcelona.

L'estructura de la població en la distribució d'edats i gènere trobem que és molt similar a la de districte i el barri, tot i que té diferències marcades amb la resta de la ciutat. En l'àmbit d'estudi destaquen sobretot la població adulta-jove important on predomina la població de 25-34 anys, en què les dones i els homes tenen un pes similar. S'observa també un baix pes de la població infantil de 0-4 anys.

Piràmides d'edat de població per zones d'estudi

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

6 →

Índex d'envelliment = (Població de 65 i més anys / població de 0-15 anys) x 100.

→
Un àmbit amb moltes dones grans i envellides

Pel que fa a l'**envelliment**, l'entorn del Pou de la Figuera té un índex d'envelliment⁶ de 137, tot i que en el cas de les dones és molt més acusat (169,03). La feminització de la vellesa i l'envelliment de la població expliquen perquè hi ha més dones que homes en el barri. Es pot observar també que l'envelliment és menor respecte al barri i a la ciutat, tot i que respecte al districte és més gran.

	Índex d'envelliment		
	Dones	Homes	Total
Àmbit Pou de la Figuera	169,03	106,53	137,02
Barri	186,44	114,35	148,64
Ciutat Vella	154,10	97,75	124,69
Barcelona	210,30	132,67	170,42

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Punt6.

Si analitzem la **dependència** global en l'àmbit d'estudi trobem que és molt més baixa que respecte a la ciutat i molt similar al barri i al districte. Això s'explica perquè la presència de persones d'edats mitjanes és molt més alta.

→
Un àmbit amb menys dependències que respecte a Barcelona ciutat, sostingut per la presència de població jove i femenina.

	Índex de dependència juvenil			Índex de dependència senil			Índex de dependència global		
	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total
Àmbit Pou Figuera	13,1	13,4	13,3	22,4	14,4	18,4	35,5	27,9	31,7
Barri	12,0	12,4	12,2	22,6	14,3	18,3	34,7	26,7	30,5
Ciutat Vella	14,4	12,7	13,5	22,2	12,4	16,8	36,6	25,2	30,3
Barcelona	18,1	19,8	18,9	36,6	25,2	30,3	56,2	46,2	51,3

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Punt6.

Veiem que la dependència senil és més gran que la juvenil, una tendència similar a la resta de zones analitzades. La diferència més gran entre aquests indicadors es troba si ho comparem amb les dades de tota la ciutat, on la diferència és més acusada.

Pel que fa a la natalitat, la taxa és més baixa que a la resta de la ciutat, el barri i el districte.

→
Un àmbit on neixen menys infants.

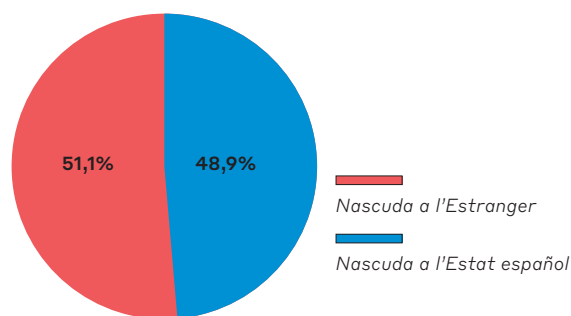
	Naixements	Població total	Taxa de natalitat
Àmbit Pou Figuera	48	8.477	5,7
Barri	143	22.590	6,3
Ciutat Vella	783	103.429	7,6
Barcelona	12.560	1.636.762	7,7

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Punt6.

Si s'analitza l'origen de la població per lloc de naixement, observem que el 51,5% de la població que viu en l'àmbit analitzat ha nascut fora de l'estat. Els principals països d'origen són els següents: Itàlia (9,2%), el Marroc (7,9%), l'Argentina (7,6%), França (5,8%) i el Pakistan (4,7%). Tot i que només hi ha un país sud-americà entre els cinc primers, el 40% de la població va néixer en el continent sud-americà.

→
Un àmbit on la majoria de població ha nascut a l'estranger.

Els països de la Unió Europea componen el segon gran grup d'origen (30,7%) seguit d'Àsia i Àfrica (15,2 i 10,5%, respectivament).

Distribució de la població per gènere en l'àmbit.

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Puntó, a partir de l'Estadística del padró continu. INE, 2019.

Si analitzem les dades per sexe trobem que la comunitat pakistanesa està molt més masculinitzada (el 71,4% són homes). De la resta de col·lectius, només el d'origen francès té més dones (un 53%) que homes.

Llars i habitatge

7 →
Cal tenir en compte que a la superfície del barri s'inclou el Parc de la Ciutadella que fa 31 Ha

Segons les dades del 2019 del padró, l'ocupació mitjana és de 2,24 persones per domicili. És una ocupació més baixa que la resta d'àmbits territorials. Si observem la densitat residencial (calculada a partir del padró), però, és molt més gran que al barri⁷ i el districte.

Ocupació mitjana de les llars	Població	Domicilis	Ocupació mitjana	Superfície (ha)	Densitat residencial
Àmbit Pou Figuera	8.689	3.881	2,24	15,43	251,52
Barri	23.170	10.269	2,26	111	92,51
Ciutat Vella	105.820	41.134	2,57	412,1	99,82
Barcelona	1.650.358	662.787	2,49	10.135,7	65,39

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Puntó.

→
Un àmbit amb una densitat d'habitatges molt gran i una ocupació per habitatge semblant a la resta de zones estudiades.

8 →
Cal tenir en compte que a la superfície del barri s'inclou el Parc de la Ciutadella que fa 31 Ha

Pel que fa al règim de tinença⁸, el barri es compon especialment per règim de lloguer (56,5% de l'habitatge), mentre que la propietat amb deutes pendents (hipoteques) representen gairebé el 20%. La població que viu en un habitatge en propietat sense deutes no arriba al 19%. El 5,2% restant es compon per habitatges cedits, a preus de lloguer baixos o altres formes. Les dades són molt similars al districte, però amb moltes diferències amb la ciutat, on predomina la propietat (més del doble) i no el lloguer (quasi la meitat respecte a l'àmbit).

→
Un àmbit de llogaters, amb la meitat de propietaris respecte a tota la ciutat.

	Barri		Districte		Ciutat	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%
Propietat	2.015	19,40	9.081	20,40	283.796	41,50
Propietat amb hipoteca	1.946	18,70	8.137	18,30	153.835	22,50
Llogat	5.874	56,60	25.205	56,60	205.912	30,10
Cedits i altres formes	544	5,20	2.081	4,70	40.534	5,90
Total	10.379		44.504		684.077	

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Puntó, a partir del Cens d'habitatges. INE, 2011.

→
Un àmbit amb habitatges petits, en un estat de conservació dolent en molts casos.

La superfície útil dels habitatges que més predomina és la de 31 a 60 metres, igual que al districte. A Barcelona, en canvi, els pisos més freqüents són els de 60 a 90 metres quadrats. Els habitatges petits fins a 60 metres representen un 47% del total, xifra similar al districte (51,4%), però molt més gran que a la ciutat, on representen el 28%.

	Barri		Districte		Ciutat	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%
Fins a 30 m²	514	5	2.720	6,1	8.649	1,3
De 31 a 60 m²	4.362	42	20.139	45,3	184.268	26,9
De 61 a 90 m²	3.535	34,1	14.615	32,8	348.922	51
De 91 a 120 m²	1.155	11,1	4.599	10,3	96.794	14,1
De 121 a 150 m²	470	4,5	1.379	3,1	24.563	3,6
Més de 150 m²	344	3,3	1.052	2,4	20.882	3,1
TOTAL	10.380	100	44.504	100	684.078	100

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Puntó, a partir del Cens d'habitatges. Departament d'Estadística i Difusió de Dades. Ajuntament de Barcelona.

Per acabar, amb les dades de conservació de l'habitatge del cens 2011 observem que el 27% dels habitatges es considera que estan en mal estat de conservació, una xifra deu vegades més alta que a la ciutat (on és del 2,4%). Un 1,5% dels habitatges no tenen accés a aigua corrent.

Renda i desigualtats

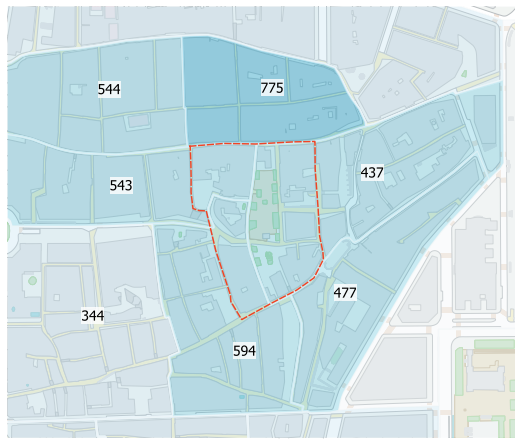
Pel que fa a la renda, amb les dades disponibles del 2017, podem veure que la renda mitjana és més baixa que a la ciutat (és un 40% més alta si parlem de renda neta personal) i al barri (un 13% més alta). En canvi, la renda mitjana del districte és una mica més baixa.

→
Un àmbit amb menys renda que el seu entorn proper

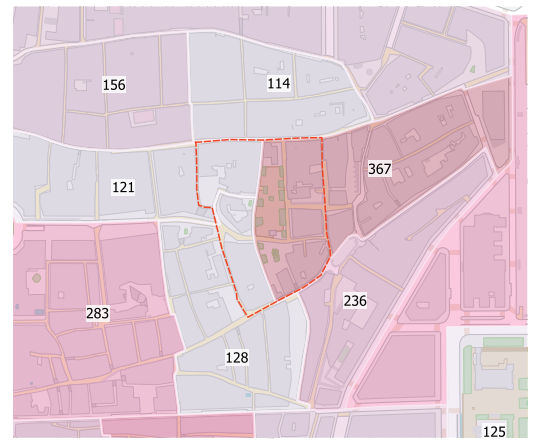
	Renda neta mitjana per persona	Renda neta mitjana per llar	Renda bruta mitjana per persona	Renda bruta mitjana per llar
	2017	2017	2017	2017
Àmbit Pou Figuera	11.221 €	24.645 €	13.610 €	29.892 €
Barri	12.692 €	27.413 €	16.027 €	34.600 €
Ciutat Vella	10.661 €	25.523 €	12.988 €	31.095 €
Barcelona	15.755 €	37.881 €	20.128 €	48.394 €

Font: Atles de la distribució de la renda. INE.

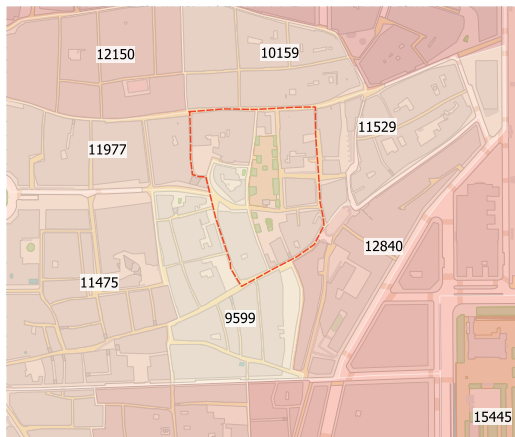
També es noten diferències entre les seccions censals dins del mateix àmbit. Hi ha dues seccions censals amb menys ingressos (fins a un 25% menys) que altres i una d'elles amb un 28,2% de la població per unitat de consum per sota dels 7.500 euros d'ingressos anuals. Aquestes seccions amb menys ingressos es poden observar en els plànols adjunts.

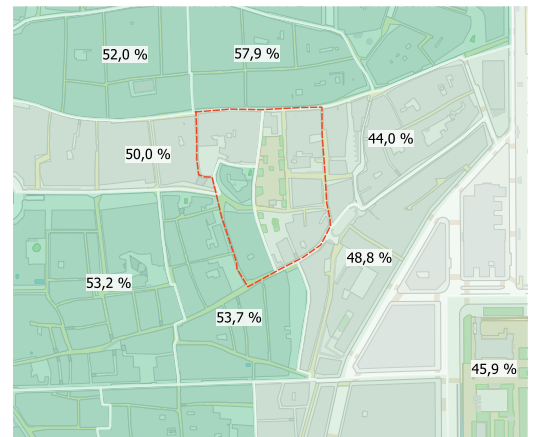
Densitat de població. Persones per hectàrea.
Elaboració pròpia. Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Índex d'envelliment de les dones.
Elaboració pròpia. Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Renda neta mitjana per persona.
Elaboració pròpia. Font: Atles de la renda. INE.

Percentatge de persones nascudes fora de l'Estat espanyol. Elaboració pròpia. Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

2.1.2. Descripció del sistema urbà

els jardins del Pou de la Figuera formen part d'un sistema d'espais públics i de relació dins de la trama del seu entorn més immediat i també dins del barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera.

Els espais públics que formen part del sistema d'espais públics i de relació són els següents:

1. Avinguda de Francesc Cambó
2. Plaça sense nom (després del carrer de l'Arc de Sant Cristòfol)
- 3 i 4. Plaça de Marquilles i plaça del carrer de la Sèquia
- 5 i 6. Plaça de Sant Agustí Vell i plaça de l'Acadèmia
7. Plaça de l'Allada-Vermell
8. Plaça de Sant Cugat

Sistema d'espais públics al voltant dels jardins del Pou de la Figuera

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Punt6.

Cap dels espais d'aquest sistema té les característiques que tenen els jardins del Pou de la Figuera. Tots aquests espais són places amb pavimentació de granit, anomenades places dures.

L'**avinguda de Francesc Cambó** és un espai molt gran que té molta diversitat d'usos i d'activitats que genera molt moviment de persones, l'entrada principal del Mercat de Santa Caterina és a través d'aquest espai.

Allada-Vermell és el següent més gran i amb més usos. Disposa de jocs infantils i diverses terrasses de bars i restaurants; a més, està equipat amb arbres, bancs, un escenari, etc. que permeten utilitzar-lo de diverses maneres.

La **plaça de l'Acadèmia** és un espai rebedor del centre cívic, però està molt poc equipat per al seu ús divers, només unes escales per salvar el canvi de desnivell, és un espai de pas entre els carrers del voltant i el centre cívic.

Les **places de Sant Agustí Vell i de Sant Cugat** tenen una alta concentració de terrasses de bars i restaurants, però són més petites de mida que Allada-Vermell i hi ha menys usos diversos. En ambdós casos disposen de punt d'aigua. I en el cas de Sant Agustí Vell té circulació al voltant de veïnat i per càrrega i descàrrega, i s'hi realitza un mercat de pagès setmanal.

Per acabar, els **espais numerats amb 2, 3 i 4** són els que tenen un caràcter d'eixamplament de carrer i poc equipament d'espai públic, s'utilitzen més de pas que d'estada. L'espai del carrer del Rec és el que té més bancs i espai per estar que la plaça de Marquilles i la plaça sense nom.

Equipaments

Els jardins del Pou tenen diversos equipaments municipals en un radi molt pròxim, a més a més dels que donen al mateix espai. S'ha fet una consulta per seleccionar els equipaments que estan en un àmbit d'influència aproximat de 400 metres des del centre dels jardins. Els equipaments que podem trobar són els següents:

Cultura i lleure

Biblioteques	Agrupació Cultural Folklorica Barcelona	Pou de la Figuera, 15
	Cercle Artístic de Sant Lluç	Mercaders, 42
	Fundació Orfeó Català - Palau de la Música Catalana	Palau de la Música, 4*6
Biblioteques municipals	Espai Francesca Bonnemaison	Sant Pere Més Baix, 7
	Museu de Ciències Naturals de Barcelona	Pg. Picasso, 5
Casals d'avis	Casal de Gent Gran Comerç	Rec, 23*25
	EspaiCaixa Tantarantana - Barri Ribera	Allada-Vermell, 3
Casals de barri	Casal de Barri Pou de la Figuera	Sant Pere Més Baix, 70
Casals i espais per a joves	Centre Cívic Convent de Sant Agustí	Comerç, 36
	Espai Jove Palau Alòs	Sant Pere Més Baix, 55
Casals infantils	Centre Cívic Convent de Sant Agustí	Comerç, 36
	Centre Obert Esquitx	Arc de Sant Cristòfol, 1
Centres cívics	Centre Cívic Convent de Sant Agustí	Comerç, 36
Museus	Museu de la Xocolata	Comerç, 36
	Retro Auto Moto Museu	Sant Pere Més Alt, 41

→
Un àmbit amb
una gran densitat
i varietat
d'equipaments
públics.

Educació

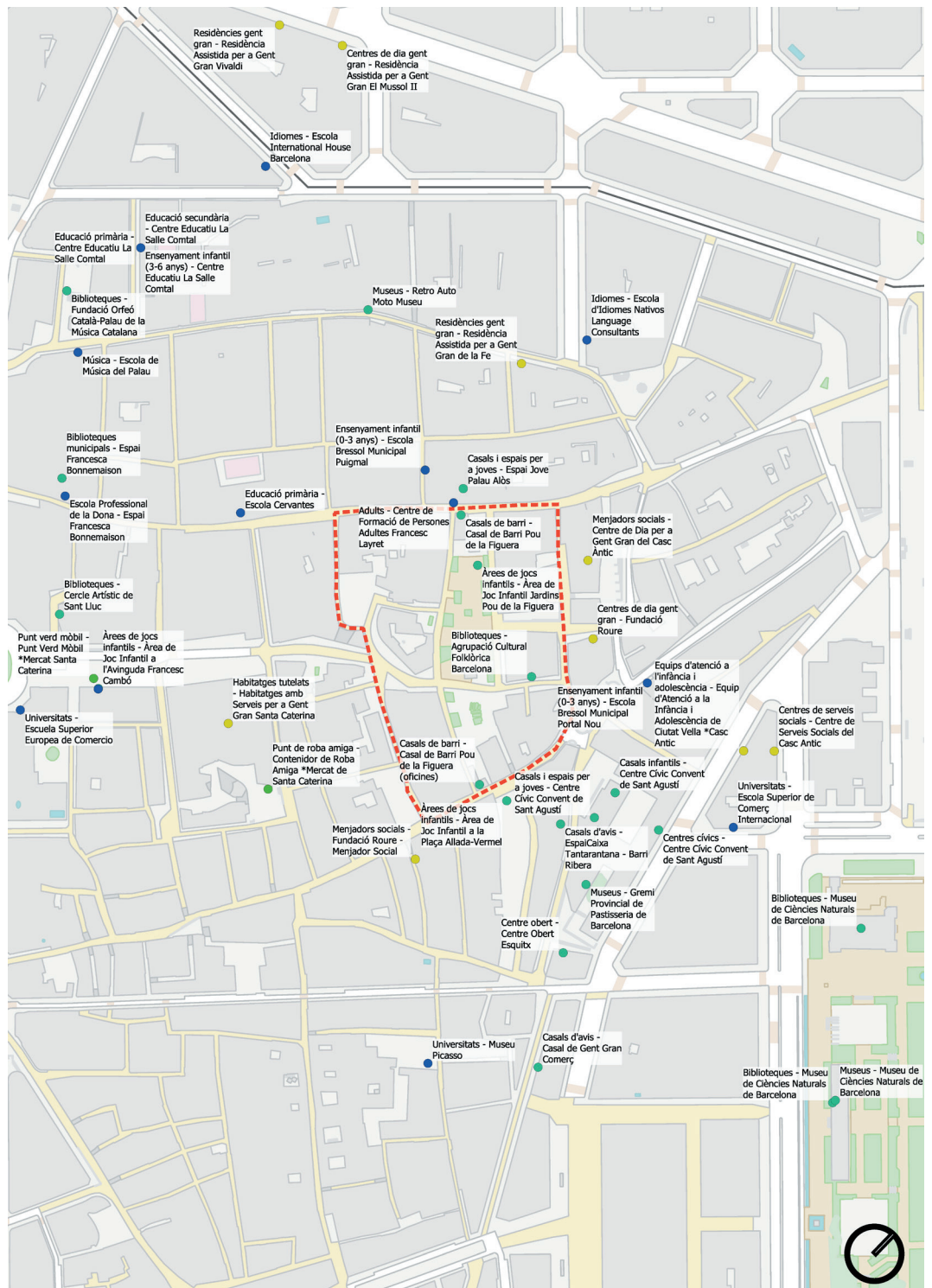
Adults	Centre de Formació de Persones Adultes Francesc Layret	Sant Pere Més Baix, 55
Educació primària	Centre Educatiu La Salle Comtal	Amadeu Vives, 6
	Escola Cervantes	Sant Pere Més Baix, 31
Educació secundària	Centre Educatiu La Salle Comtal	Amadeu Vives, 6
Ensenyament infantil (0-3 anys)	Escola Bressol Municipal Portal Nou	Portal Nou, 2
	Escola Bressol Municipal Puigmal	Mòneg, 2
Ensenyament infantil (3-6 anys)	Centre Educatiu La Salle Comtal	Amadeu Vives, 6
	Escola Cervantes	Sant Pere Més Baix, 31
Formació professional	Escola Tècnica Professional Xavier	Av. Francesc Cambó, 12
Idiomes	Escola d'Idiomes Natives Language Consultants	Méndez Núñez, 4
	Escola Internacional Idiomes *Via Laietana	Via Laietana, 0045
	Escola Internacional House Barcelona	Trafalgar, 14
	Espai Francesca Bonnemaison	Sant Pere Més Baix, 7
Informàtica	Espai Francesca Bonnemaison	Sant Pere Més Baix, 7
Música	Escola de Música del Palau	Sant Pere Més Alt, 6
Universitats	Escola Superior de Comerç Internacional	Pg. Pujades, 1
	Escuela Superior Europea de Comercio	Av. Francesc Cambó, 10

Serveis Socials

Centres de dia gent gran	Fundació Roure	Pl. Marquilles, 6
	Centre de dia L'Onada Casc Antic	Sèquia, 7
Centres de serveis socials	Centre de Serveis Socials del Casc Antic	Pg. Picasso, 4
Equips d'atenció a la infància i l'adolescència	Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència de Ciutat Vella *Casc Antic	Comerç, 5
Habitatges amb serveis	Habitatges amb Serveis per a Gent Gran Santa Caterina	Colomines, 3*5
	Habitatges amb Serveis per a Gent Gran Lluís Companys	Pg. Lluís Companys, 9-11
Menjadors socials	Fundació Roure	Sèquia, 7
	Fundació Roure	Cecs de Sant Cugat, 1
Residències gent gran	Residència Assistida per a Gent Gran de la Fe	Sant Pere Més Alt, 72
Rebost Solidari	Fundació Roure	Montanyans, 3

Mercats i medi ambient

Punt de roba amiga	Contenedor de Roba Amiga *Mercat de Santa Caterina	Pl. Joan Capri, 1
Punt verd mòbil	Punt Verd Mòbil *Mercat Santa Caterina	Av. Francesc Cambó, 12
Mercats i fires al carrer	Fira d'Artisans Plaça Sant Agustí Vell	Pl. Sant Agustí Vell, 2
Mercats municipals	Mercat de Santa Caterina	Av. Francesc Cambó, 16

Equipaments i serveis al voltant de l'àmbit.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del cens d'equipaments de l'Ajuntament de Barcelona.

→
Situat en una zona de vianants, ben equipat per la mobilitat en bicicleta, però on el transport públic no hi accedeix fàcilment.

Mobilitat

Quant a la mobilitat del barri, és un barri que està molt pacificat. Hi ha moltes zones exclusives de vianants. Als jardins del Pou hi passa el bus del barri (línia 120) i hi ha una parada de Bicing. I en un radi molt pròxim, té les parades de metro de la línia 4 parada de Jaume I i la línia 1 vermella parada Arc de Triomf conjuntament amb les connexions amb Rodalies. D'altra banda, per la seva proximitat amb via Laietana també té disponible la xarxa de busos amb el V15 (Barceloneta / av. Tibidabo), V17 (Port Vell / Vall d'Hebron) i 47 (Pg. Marítim / Canyelles) i N8 i N28 nocturns.

2.1.3 Descripció física de l'espai

L'espai públic del Pou de la Figuera és considerat oficialment en el nomenclàtor com a *jardins*, i de fet la majoria de la seva superfície està qualificada com a zona verda segon el planejament vigent.

S'ha realitzat un aixecament físic de tot el que configura l'espai del Pou de la Figuera: els elements urbans, arbrat, il·luminació, usos en planta baixa, façanes que donen a l'espai, etc.

La composició de l'espai és molt oberta la qual cosa permet usos molt diversos. Té dos espais que estan sectoritzats: uns espais de jocs infantils delimitats amb unes tanques i un espai autogestionat dedicat a cultivar un hort. L'espai està envoltat de carrers de vianants, des de Sant Pere Més Baix fins al carrer dels Carders. No té trànsit rodat, només té un vial de circulació restringida que passa per la meitat de l'espai, és el carrer de Gombau que després passa a ser el carrer del Pou de la Figuera.

Es descriuen a continuació els elements que configuren físicament l'espai.

Paviment

La majoria del **paviment** és tou, una part utilitzable de sauló (terra) i una altra de no utilitzable: els parterres amb una vegetació baixa. La resta del paviment és de llambordins típics dels carrers de vianants (corresponent a la continuació dels carrers perimetrals) i de granit.

Mobiliari urbà

Hi trobem diversos elements de mobiliari urbà, concretament:

- > Bancs de diferents tipus: s'han comptat prop d'un centenar de places de seients, 17 a la zona baixa de la plaça, uns 50 a la zona central i 26 a la zona superior. A més, als parcs infantils hi ha 4 seients més.
- > Uns 25 fanals de façana que donen directament a la plaça.
- > 22 fanals de peu d'acer Corten d'uns 10 metres d'alçària en l'àmbit de la plaça.
- > 5 fanals de peu amb el focus orientat a terra (carrer dels Metges, escenari i hort), d'uns 4 metres d'alçària en l'àmbit de la plaça.
- > Punts de recollida pneumàtica de les escombraries (rebuig i orgànic) al carrer de Sant Pere Més Baix.
- > Contenedors de paper, envasos i vidre al carrer dels Montanyans.
- > Escenari de formigó al mig de l'espai
- > Mobiliari que acompanya la mobilitat: aparcabicicletes, punt de Bicing...
- > Dues porteries de futbol i dues cistelles de bàsquet
- > Punt verd mòbil "Pou de la Figuera - Jaume Giralt"
- > Element de senyalització per ubicar-se (mapa i cartells de direccions)
- > Càmeres de videovigilància
- > Altres elements de mobiliari urbà (pilonas, escocells, etc.)
- > Com a element característic i únic en aquest espai destaca la font representativa de la lluita veïnal del barri.

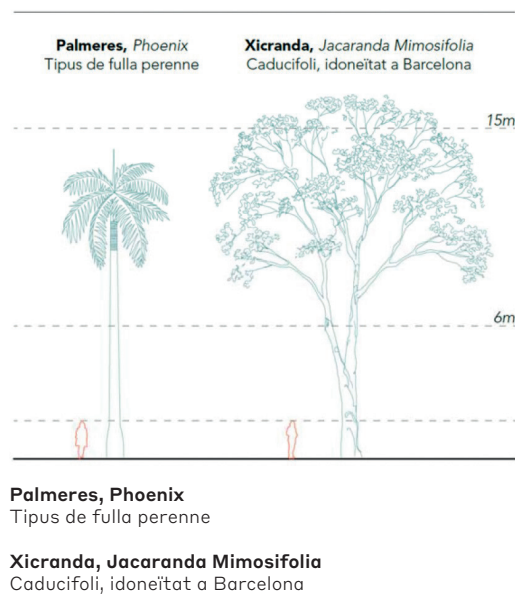
Parc infantil

La plaça també disposa d'un espai de jocs infantil, situat a la part superior dels jardins, molt a prop del casal de barri. Aquest espai està dividit en dues zones, ambdues tancades de manera perimetral per una tanca de fusta. El terra de les dues zones és de sorra.

- > **Zona de joc de la primera infància** situada a la part baixa, i amb una superfície de 110 m². Té un gronxador, un tobogan i un petit *balanci*. A més té dos seients fixos. S'hi pot accedir pel carrer dels Metges i també des de la part superior.
- > **Zona de joc destinada a infància** amb una superfície de 140 m². Aquesta zona té un gronxador amb una estructura tipus "castell", i dues zones amb jocs d'equilibri. S'hi accedeix per la part superior i inferior. També té dos seients fixos.

Vegetació

Principalment, hi ha dos tipus d'arbres que condicionen l'estada del lloc.

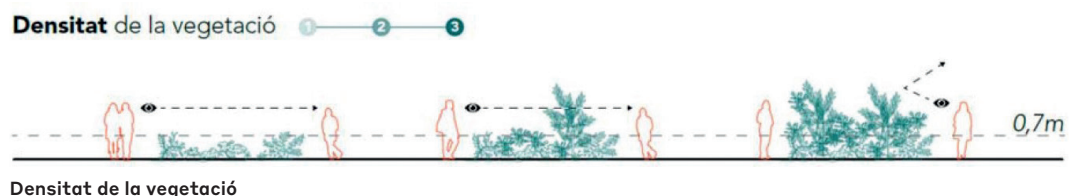

Les **palmeres**, de fulla perenne i amb un tronc molt alt i, per tant, la copa molt amunt de l'ús de les persones. Podem trobar-ne uns deu exemplars.

Les **xicrandes**, de fulla caduca, en canvi, tenen una copa molt àmplia i molt densa. I tot i que poden arribar a tenir troncs de fins a 6 metres, els exemplars que hi ha al Pou tenen el tronc més baix, d'uns 3 metres aproximadament de mitjana, i per tant la copa està a l'alçada dels habitatges que donen a la plaça tapant les visuals entre aquests habitatges i el centre de la plaça.

Aquests dos arbres estan situats alineats amb els carrers que configuren l'espai envoltant l'espai d'ús interior.

Palmera baixa, tipus arbust, col·locada dins dels parterres que envolten l'espai central i l'espai de l'hort. Actualment, la majoria tenen una mida més alta que una persona i són força denses, fet que impedeix la visibilitat a través d'aquests parterres.

Descripció de les espècies vegetals de la plaça. Xicrandes, palmeres i palmeres baixes.

Font imatges: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Punt6.

En la part sud de l'espai també hi ha un hort comunitari autogestionat entre veïns i veïnes del barri. Dins d'aquest límit hi ha molta diversitat d'espècies vegetals.

Il·luminació

Per il·luminar l'espai s'utilitzen dos tipus de fanals:

Fanals de façana, ubicats a quasi totes les façanes que envolten l'espai. N'hi ha de dos tipus: el model de ciutat antiga més clàssic i un de més contemporani. Aquests fanals estan situats a l'alçada de la planta baixa a uns 3 o 4 metres del terra. Es poden trobar aproximadament 25 fanals de paret.

Fanals de peu, també n'hi ha de dos tipus, un de més tipus "focus" que són per il·luminar de manera més puntual i un altre tipus pal que té diversos llums que enfoquen a diferents punts de l'espai per ampliar l'afectació. Hi ha uns 25 fanals de peu repartits per tot l'espai.

L'any 2020 es van fer diverses millores pel que fa a la il·luminació, amb la col·locació de tres nous fanals, el desplaçament cap a l'interior de la plaça de nou fanals, i la substitució d'un llum per un focus led, per augmentar la seva potència. En el plànol següent es poden mirar els canvis efectuats:

Espais per seure

Hi ha diversos tipus de seients als jardins del Pou de la Figuera, amb el seient i respall de fusta i les potes i el reposabraços de metall.

Bancs individuals, situats en grups i col·locats en diversos espais del Pou: davant de l'hort, al racó al costat de la font representativa, alineats al carrer dels Metges tocant amb el carrer del Pou, al darrere del Casal, etc. En la majoria de casos, sense la protecció de la copa de cap arbre.

Bancs en filera: estan situats mirant cap a l'espai central (sobretot els que són una filera de 4/5 llocs per seure) i donant l'esquena als carrers perimetrals. En molts casos, se situen davant dels parterres. Aquesta ubicació coincideix amb l'ombra o el refugi que donen els arbres principals que hi ha a l'espai.

Tenen un reposabraços que delimita els seients disponibles. Només hi ha tres bancs sense reposabraços ni respall davant dels jocs infantils que es poden fer servir per les persones cuidadores dels infants.

L'espai de l'**escenari de granit** que serveix per a molts usos diversos també es pot fer servir com a espai per seure o descans.

Dins de les petites millores realitzades l'any 2020 es van recol·locar tres grups de cadires per apropar-les a les zones il·luminades, sobretot en l'espai proper a la font commemorativa del "Forat de la Vergonya".

→
Una plaça amb una altra freqüència de neteja bàsica i constant, un manteniment bimensual dels parterres i molt poca neteja dels bancs.

9 →
El Servei de recollida coordinada consisteix en la recollida de brosa (rebuig i orgànic) no contenitzada (porta a porta). El servei coordinat realitza les tasques de recollida del residu i neteja de l'espai.

10 →
El servei es va aturar durant els mesos de confinament (març - juliol).

Manteniment de la plaça

Actualment, les competències en la gestió de la neteja i el manteniment de l'espai són compartides entre Parcs i Jardins i el servei de neteja municipal, ja que la qualificació de l'espai és de parc.

Segons la informació recollida al mes de març del 2021, els serveis de neteja de la plaça tenen la següent freqüència i serveis.

	Torn matí	Torn tarda	Torn nit
Servei d'escombrada manual	Diari		
Servei d'escombrada de manteniment	Diari	Diari	Diari
Servei de recollida d'efectes	Diari	Diari	
Servei de neteja de Parcs	Dissabte Diumenge		
Servei de reg mixt			Freqüència alterna
Servei de recollida coordinada⁹			Diari
Servei de recollida de papereres			Diari

Específicament hi ha un servei de manteniment específic del parc infantil, que consisteix en el canvi de la sorra del parc cada dos anys. L'últim canvi de sorra es va realitzar el març del 2019, i el següent es realitzarà en el segon semestre del 2021.

També hi ha un manteniment bimensual dels parterres (motocultat), que es va realitzar els mesos de febrer, agost, octubre i desembre del 2020, i el febrer¹⁰ del 2021.

S'han detectat descoordinacions en el servei de manteniment dels bancs i altre mobiliari, amb una neteja i manteniment deficient.

2.1.4. Usos en planta baixa

Per analitzar els usos en planta baixa s'han fet servir diferents font d'informació: el cens de comerç de l'Ajuntament de Barcelona, dels anys 2016 i 2019, que tenen una metodologia més consolidada i comparable que el de l'any 2014. També s'ha fet servir un cens visual realitzat el mes de juny de l'any 2020, específicament per al Pla d'acció.

En aquest cens visual s'ha fet servir una altra metodologia, per la qual cosa les dades no són comparables amb els censos anteriors, i, a més a més, es va realitzar durant la pandèmia i molts locals estaven tancats.

Cal considerar també que s'ha estudiat un àmbit ampliat que inclou parcel·les fora de l'àmbit propi del Pla, per anar en la línia de l'estudi que s'està fent per desenvolupar les línia de compra pública de locals. Aquest àmbit inclou 229 baixos susceptibles de tenir activitat.

S'han fet dues anàlisis d'aquesta informació. La primera, una anàlisi comparada de les tres fonts d'informació, amb la tendència d'obertura i tancament d'activitats, i després, una anàlisi de la tipologia d'activitats econòmiques a partir del cens de l'any 2019, ja que té una metodologia més consolidada, i no recull l'impacte de la pandèmia.

Pel que fa a l'obertura de locals, observem que s'han obert més establiments en el període del 2016 al 2019. Les dades del 2020 donen una imatge molt distorsiona-

da, amb molts locals sense informació (perquè no es va fer l'observació del mateix àmbit dels censos anteriors). Si comparem només els locals que s'han observat, s'observa que un 68% dels locals estaven amb activitat, respecte al 78% del 2019 i el 72% del 2016.

	Sense activitat	Amb activitat	Sense dades	Total
Any 2016	59 (2,83%)	153 (72,15%)	53 (25%)	212
Any 2019	49 (21,4%)	180 (78,6%)	-	229
Any 2020	40 (17,5%)	86 (37,5%)	103 (45%)	229

Locals dintre de l'àmbit del Pla d'acció (àmbit ampliat de l'estudi).

Font: observacions i cens de comerços (dades obertes de l'Ajuntament de Barcelona)

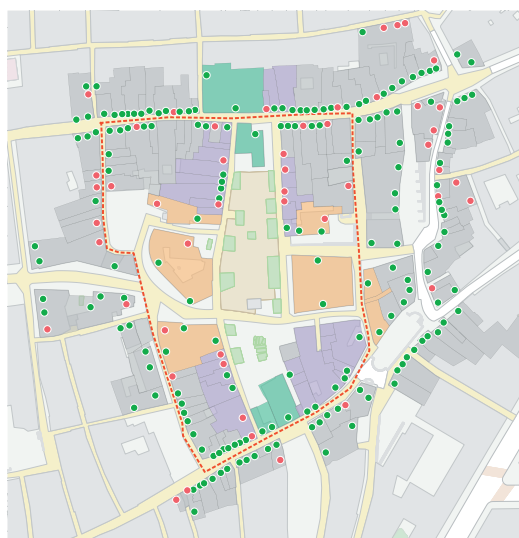
Si observem la distribució dels locals en el plànol, veiem que els locals s'acostumen a obrir en els carrers de més trànsit: Carders i Sant Pere Més baix, i a la zona del Pou de la Figuera, hi ha molt poca activitat. Només al tram superior de Jaume Giralt es poden observar locals ocupats de manera constant. Al carrer Mestres Casals i Martorell també es pot veure una constant en la baixa ocupació dels locals.

Elaboració pròpia a partir del Cens de comerços del 2016. Font: dades obertes de l'Ajuntament de Barcelona

Elaboració pròpia a partir del treball de camp sobre comerços en el marc del Pla d'acció. Font: treball de camp.

Elaboració pròpia a partir del Cens de comerços del 2016. Font: dades obertes de l'Ajuntament de Barcelona

Si analitzem la distribució segons el tipus d'activitats en l'àmbit, s'observa un creixement de les activitats d'equipament personal (botigues de roba, calçat i complements), amb un 50% més de locals, de restaurants, bars i hotels, amb un 28% més de locals; i d'altres activitats (perruqueries, magatzems, basars, serveis, etc.), amb un 25%. En aquest epígraf s'observa per exemple un creixement alt dels locals de magatzem i centres d'estètica.

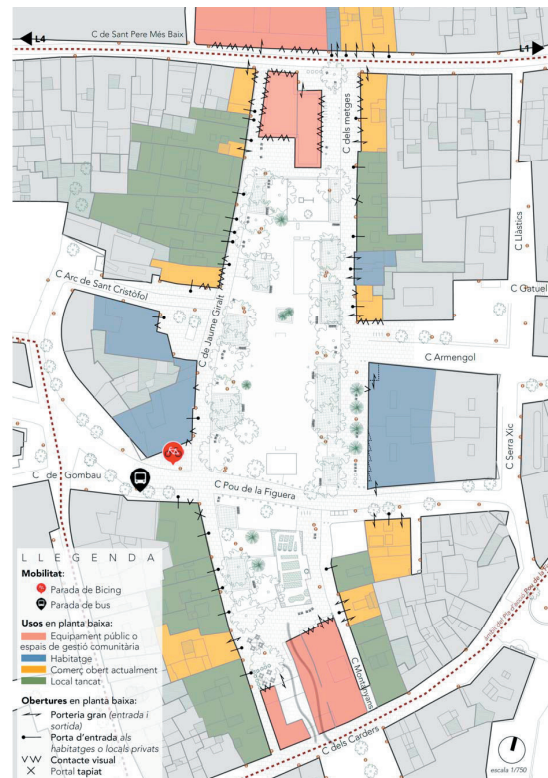
Pel que fa al tancament de locals, la baixada més gran és respecte als comerços alimentaris quotidians (un 26% menys), i d'establiments d'oci i cultura, pel tancament d'una llibreria a Arc de Sant Cristòfol, 11, i d'un establiment informàtic, que es classifica en aquest epígraf.

→
Un àmbit amb diversitat d'establiments, concentrats en els eixos de vianants, i sense gaire ocupació en la part central.

Activitat	2016		2019		Variació	
Activitats immobiliàries	3	2%	3	2%	0	0%
Altres	52	34%	65	42%	13	25%
Ensenyament	4	3%	4	3%	0	0%
Equipament personal	14	9%	21	14%	7	50%
Equipaments culturals	7	5%	7	5%	0	0%
Finances i assegurances	1	1%	2	1%	1	100%
Oci i cultura	3	2%	1	1%	-2	-67%
Parament de la llar	7	5%	10	7%	3	43%
Quotidià alimentari	19	12%	14	9%	-5	-26%
Quotidià no alimentari	9	6%	10	7%	1	11%
Restaurants, bars i hotels	32	21%	41	27%	9	28%
Sanitat i assistència	2	1%	2	1%	0	0%
	153		180		27	18%

Distribució de les activitats segons tipologies.

Font: cens de comerços (dades obertes de l'Ajuntament de Barcelona)

Cal destacar també que en la zona central dels jardins del Pou no hi ha baixos disponibles, la majoria en parcel·les de titularitat pública. Aquests baixos estan ocupats per habitatges o són locals, però l'entrada es fa des d'un altre carrer transversal. També cal considerar que les façanes superior i inferior estan ocupades per espais d'entitats (Casal de Barri, Mescladís i el Rebot de la Fundació Roure).

Aquesta permeabilitat de les plantes baixes ha estat analitzada en detall a partir de la diagnòsi amb perspectiva de gènere.

Mapa d'usos i obertures de la plaça.

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Puntó.

2.1. Activitats i usos en l'espai

En aquest apartat es descriuen les activitats i els usos que fan les persones que habiten la plaça, o dit d'una altra manera, es descriu el que passa a la plaça de manera formal i informal. Per establir aquests usos s'han fet servir diferents fonts: la programació d'activitats a l'espai públic organitzades pels diferents serveis, entitats i equipaments al voltant de la plaça, el registre d'incidències queixes i suggeriments de l'Ajuntament, així com un informe d'incidències de la Guàrdia Urbana (GUB), i les observacions de l'espai públic realitzades en el diagnòstic de gènere realitzat l'any 2020.

2.2.1. Oferta d'activitats de dinamització

S'han recollit les activitats realitzades l'any 2019, degut al fet que, amb la incidència de la pandèmia, l'any 2020 s'han reduït molt les activitats organitzades, i l'any 2019 sembla un any més comú, pel que fa a l'organització d'activitats.

Activitats periòdiques

Calendari d'activitats periòdiques als jardins del Pou. Any 2019.				
	Franja	De gener a juny	Juliol - agost	Setembre - desembre
Dilluns	Matí		Activitat petita infància (2020)	
	Tarda		Casal d'estiu al carrer	
Dimarts			Activitat petita infància (2020)	
	Tarda	Activitats dirigides a joves		
Dimecres	Matí		Activitat petita infància (2020)	
	Tarda	Activitats dirigides a infants (projecte <12)		
				Casal d'estiu al carrer
Nit			Cinema a la plaça	
Dijous	Matí		Activitat petita infància (2020)	
	Tarda	Activitats dirigides a joves	Activitats dirigides a infants (projecte <12)	
Divendres	Tarda	Divendres al Pou		
	Nit		Cinema amb Crispetes	
Dissabte	Tarda	Activitats dirigides a infants (projecte <12)		
Diversos dies	Tarda	Encircant		
	?		Activitats petita infància	

Als jardins del Pou de la Figuera es realitzen diverses activitats periòdiques, amb una freqüència alta i dirigides, sobretot, als infants i el jovent.

Activitats dirigides a joves, organitzades per la Fundació Adsis, s'ofereixen activitats esportives, lúdiques, artístiques, etc. directament a la plaça i amb els joves. Fan servir els recursos de la plaça per les dinàmiques (cistelles, porteries, ping-pong, etc.). Es fan els dimarts i dijous a la tarda.

Activitats dirigides a infants, organitzat també per la Fundació Adsis. S'inclou dins del projecte <12. S'ofereixen els dimecres i els dissabtes a la tarda.

Casal d'estiu al carrer, organitzat per la Fundació Bayt al-thaqafa. Tot i que no tenia com a objectiu principal dinamitzar l'espai, s'han realitzat algunes activitats de dinamització. L'objectiu era treballar la vinculació dels nois que ocupen la plaça

de manera permanent, amb una bona resposta per part d'aquest col·lectiu, i s'han pogut realitzar sortides a activitats de lleure fora de la plaça.

Divendres al Pou, activitat vinculada al projecte “**Dona-li la volta a la plaça**”, projecte vinculat a l'Agència de Salut Pública de Barcelona per a la promoció d'hàbits saludables entre els joves a través d'activitats de lleure esportiu. Desenvolupat a través d'una taula comunitària formada per Fund. Adsis, Mescladis, Casal de Barri, EICA, JAG i Espai Jove Palau Alòs.

Cinema a la Fresca. Activitat organitzada en els darrers anys, durant els mesos d'estiu pel Casal de Barri del Pou de la Figuera, en col·laboració amb d'altres entitats que programen i dinamitzen les sessions. L'any 2019 es va realitzar en l'espai de darrere del Casal, tot i que en anys anterior es van projectar pel·lícules ocupant l'espai central.

enCIRCANT és un col·lectiu que durant diversos dies de l'any, sobretot a l'estiu, organitzen activitats obertes i gratuïtes entorn del circ. L'any 2019 van realitzar activitats al Pou de la Figuera els mesos de juliol i agost, tot i que actualment es programen activitats de manera més contínua en tot el barri.

Activitats per a la petita infància, dinamitzada per TATA INTI. L'any 2019 es va realitzar a la plaça de Jaume Sabartés, amb l'objectiu de diversificar l'ús dels espais, tot i que l'any 2020 es va programar a la plaça del Pou de la Figuera durant l'estiu, durant tots els matins de dilluns a divendres.

Juguem al carrer, organitzat per la Fundació Comtal, és una activitat on infants i joves poden, un cop al mes, jugar amb les famílies, companys/anyes de classe i amb els veïns i veïnes en una activitat oberta al barri. Es fan tallers i activitats conduïdes per l'equip d'educadors/ores i voluntaris/àries.

Activitats de cura i dinamització de l'hort. L'Hortet del Forat funciona com un espai on de manera espontània els veïns que participen de l'espai poden tenir cura de l'hort. També s'organitzen puntualment activitats orientades a diferents col·lectius (gent gran, infants, etc.).

Activitats puntuals

A més de les activitats periòdiques a la plaça es fan activitats de manera puntual, organitzades i gestionades per diversos col·lectius de manera esporàdica, i amb el suport puntual del Districte segons la tipologia d'activitat. Podem destacar com a activitats puntuals les següents: els **torneigs de futbol**, el Casal de Nadal, festa major, fires i mercats (Nadal) i concerts i activitats culturals diverses.

2.2.2. Queixes registrades

Registre d'incidències ciutadanes. Any 2020.

S'ha fet una anàlisi de la conflictivitat comparant les dades de l'últim registre públic d'incidències, queixes, suggeriments, consultes i agraïments gestionats per l'Ajuntament de Barcelona, l'any 2020. En aquest registre es poden consultar totes aquestes peticions i es pot saber si hi ha una incidència més gran en l'àmbit d'estudi. També es poden detectar les incidències denunciades més freqüents.

Aquest apartat s'ha completat amb la demanda al servei de la Guàrdia Urbana dels incidents que han gestionat en el període de l'1 de gener de 2020 fins al 18 de març de 2021.

Si fem una mirada comparativa en tota la ciutat en el barri de Sant Pere, Santa

→
Un espai amb incidències de neteja i manteniment molt més que en altres barris de la ciutat.

Caterina i la Ribera es reben uns 0,1 avisos per persona. És l'11è barri de tota la ciutat que més registres té, i el primer de Ciutat Vella. En l'àmbit del Pou de la Figuera (el registre permet fer filtres per secció censal) hi ha una incidència menor (amb 0,08 registres per persona).

La tipologia de registres fets se centra, sobretot, en la neteja (un 30% de les queixes recollides en el barri i un 35% en l'àmbit són per aquesta raó, mentre que a la ciutat és del 12%). Cal destacar que els següents registres són per motius de recollida de brossa (domiciliària, comercial, pneumàtica i de mobles) amb un 15% més, quan a la ciutat no arriba al 12%. És a dir, pràcticament la meitat dels registres estan relacionats amb la neteja. Destaquen també problemes d'enllumenat (amb un 7,7% en comparació amb el 2,8 de la ciutat).

Registres IRIS	Neteja	Recollida	Enllumenat públic
Àmbit Pou Figuera	34,7%	14,6%	6,8%
Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera	29,6%	15,4%	7,7%
Ciutat Vella	29,0%	14,4%	7,1%
Barcelona	12,0%	12,0%	2,8%

Si anem al detall d'aquestes incidències veiem que pràcticament el 56% se centren en aspectes com: neteja d'orins, retirada d'objectes al carrer, disconformitat amb la neteja de carrers i incidències amb l'enllumenat. Dins d'aquestes incidències no es troben registres vinculats a la seguretat. Aquesta informació la podem trobar recollida per la GUB en l'apartat següent.

Registre d'incidències policials. Any 2020-2021.

L'activitat policial analitzada és tota aquella gestionada per efectius de la Guàrdia Urbana de Barcelona en el període que inclou des de l'1 de gener de 2020 al 18 de març de 2021, tant a demanda ciutadana com d'ofici.

En relació amb els **incidents gestionats per la GUB** s'han gestionat 265 trucades de la ciutadania a través del 112. Els motius majoritaris d'aquestes trucades van ser per persones que causen inseguretat (14%), infracció de les ordenances municipals (14%), baralles (10%), molèsties a persones en espais públics (8,5%) i furtus (8%).

D'altra banda, també es menciona una disminució dels furtus i robatoris l'any 2020, degut a la caiguda de turistes. Aquests successos es concentren sobretot en els carrers dels Carders, de Sant Pere Més Baix i al carrer dels Montanyans amb la cantonada amb Pou de la Figuera.

2.2.3. Observació de l'espai públic en clau de gènere

En la fase de diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere s'han fet una sèrie d'observacions participants¹¹, per poder analitzar els usos i les persones usuàries de l'espai del Pou de la Figuera i el seu entorn, amb la mirada posada a millorar la percepció de seguretat i afavorir un ús més divers de la plaça.

En total es van realitzar 12 observacions en diferents franges horàries i dies de la setmana per identificar la diversitat de situacions socials que es donen en la plaça. El temps mitjà de les observacions ha estat d'entre 40 minuts i 1 hora.

Cal tenir present que aquestes observacions van ser realitzades en context de restriccions per a la prevenció de la propagació de la covid-19.

11 →

L'observació participant és l'estudi d'un espai concret, que permet relacionar l'ús social amb l'espai físic a fi de determinar qui, on, com i amb qui s'utilitza. Aquesta metodologia ha servit per a descriure les condicions, característiques i relacions de l'estat actual i ajudar a definir els paràmetres avaluables des de la perspectiva de gènere.

	Dia	Hora	Setmana	Temps
Observació 1	Dijous - 9/7/2020	9.00 h	Matí	SOL
Observació 2	Dilluns - 13/7/2020	12.00 h	Matí	SOL
Observació 3	Divendres - 24/7/2020	10.00 h	Matí	SOL
Observació 4	Dimarts - 28/7/2020	11.30 h	Matí	SOL
Observació 5	Dimecres - 29/7/2020	18.30 h	Tarda	SOL
Observació 6	Dimecres - 09/09/2020	11.30 h	Matí	SOL
Observació 7	Dijous - 10/9/2020	17.00 h	Tarda	SOL
Observació 8	Dissabte - 13/9/2020	18.00 h	Tarda	SOL
Observació 9	Divendres - 18/09/2020	15.00 h	Tarda	PLUJA
Observació 10	Dissabte - 19/09/2020	11.30 h	Matí	SOL

A partir d'aquestes observacions, i tenint en compte el context físic de la plaça, es poden extreure les conclusions següents.

Els jardins del Pou de la Figuera estan formats per dues parts clarament diferenciades, dividides pel carrer Pou de la Figuera, amb usos i dinàmiques diferents.

Part alta

A la part alta destaca l'**espai central amb sauló**, que és una característica única en tot el districte i que permet un tipus de joc que no es dona en altres espais públics del barri. Aquest espai central té la potencialitat del joc lliure i de moviment i permet més autonomia per a persones cuidadores i cuidades. L'espai funciona molt bé quan hi ha algun tipus de dinamització per part dels casals d'estiu, o alguna activitat de l'Hort.

S'han observat usos diferents: a primera hora del matí es concentren moltes persones de perfils diferents passejant els gossos. La majoria dels gossos van sense lligar i juguen entre ells, per la qual cosa les persones interactuen entre elles. Durant el temps d'observació s'ha observat la utilització de la cistella de bàsquet per part d'una persona, mentre que a les porteries de futbol no s'hi ha observat cap ús. En la zona central, algun vespre s'han observat nens i nenes jugant, amb patinets, corrent, etc., ampliant l'espai de la pista a l'altra banda del carrer del Pou de la Figuera (part de baix). A la cantonada, hi ha una font que s'utilitza per beure i per refrescar-se en els dies calorosos d'estiu.

L'ús de la zona de **jocs infantils és limitat**, si la comparem, per exemple, amb la zona infantil d'Allada-Vermell, on l'ús és molt més intens a diferents hores del dia. Els nens i les nenes que juguen als parcs infantils solen ser de 1a i 2a infància, acompanyats per una persona adulta, normalment una dona. Segons el que s'ha observat, també es fa servir l'espai amb activitats de lleure per a infants, tipus casal d'estiu. Normalment hi ha més nens i nenes jugant a la part oberta de l'espai, ja que poden jugar a la pilota o altres jocs més dinàmics com córrer, saltar, anar en patinet, etc. que no poden practicar en altres espais públics del barri.

Els nens i les nenes que juguen al Pou són de perfils diversos, quant a edats i també quant a racialització. La zona no pavimentada de la plaça els permet gaudir de més autonomia, hi ha persones adultes que fan vigilància indirecta, però la configuració de l'espai permet que no hagin d'estar tota l'estona pendents perquè queda recollit i no hi passen cotxes a prop.

Pel que fa a les zones que es generen a l'entorn d'aquest espai central, que tenen falta d'usos diversos en planta baixa, es detecta una manca de visibilitat per la vegetació i l'estretament dels espais.

Cal mencionar, especialment, la disposició actual de la seu del Casal del Pou de la Figuera, ja que dona l'esquena a la plaça i aquesta part dels jardins queden amagats. Encara que l'edifici del Casal té vidrieres que donen al Pou, aquestes tenen unes lamel·les horitzontals i això dificulta la connexió visual entre l'interior i l'exterior. Això permet crear un racó que es reforça degut al tipus de vegetació que l'envolta, que dificulta de visibilitat i la vigilància informal. En aquesta zona es detecta un ús masculinitzat, i a quasi qualsevol hora hi ha un grup d'homes que va variant de nombre, de 4-5 homes fins a 12.

Part baixa del Pou

A la part baixa del Pou, l'espai Mescladís aporta activitat durant moltes hores del dia. El bany públic gratuït, cuidat i senyalitzat és una molt bona pràctica que continua sent innovadora a escala de ciutat.

Tot i que Mescladís garanteix activitat i vigilància informal en la part de baix de la plaça, la ubicació de l'hort interromp la visibilitat respecte a l'altra part de la plaça. L'hort proporciona una activitat puntual per part de persones diverses. A la primavera sol haver-hi més activitat que a l'hivern. El tipus de tancament de l'Hort i la disposició dels elements dificulten la connexió visual entre l'hort i l'exterior.

Accessos a la plaça

Tot i que els carrers de Sant Pere Més Baix i dels Carders són carrers amb molt de trànsit per als vianants, la connexió visual amb la plaça és molt limitada, i els accessos molt estrets, per la qual cosa la gent que passa per aquests carrers no té relació amb l'interior de la plaça.

Des de Jaume Giralt o Metges el pas és estret, i en algunes parts del recorregut entre la vegetació, la falta d'usos en planta baixa, l'escala dels edificis i l'ample del carrer, fa la sensació d'anar per un túnel. Es percep menys freqüència de pas en aquests carrers, tot i que hi sol haver persones assegudes als bancs, en cantonades i transitant. De totes maneres, es detecta un flux en paral·lel a la plaça (més pel carrer de Jaume Giralt que per Metges), de persones que van a peu, amb bicicleta o patinet, i també algun vehicle motoritzat.

Pel que fa al passatge situat al costat de Mescladís, **només obre quan l'establiment està obert al públic**, la qual cosa limita molt aquest accés. En qualsevol cas, la il·luminació i el manteniment d'aquest passatge no són suficients i, quan és de nit, es produeix un efecte racó entre el carrer de Montanyans, la part posterior de l'hort i el passadís. El passatge genera percepció d'inseguretat fins i tot quan està tancat, ja que l'espai interior no es veu i sembla que pugui haver-hi alguna persona amagada, el sostre és baix, hi ha falta de manteniment. Es barrots també augmenten aquesta percepció.

Els accessos a la plaça es produeixen de manera majoritària pels **carrers transversals**, on hi ha més percepció de seguretat. Els accessos des de Gombau i Arc de Sant Cristòfol són amples i amb més visibilitat, i es veu un flux de gent més constant durant tot el dia, sobretot a la tarda. També hi ha més usos (Bicing, bancs) que fomenten una activitat més diversa i contínua. Aquest flux constant no aporta gaire vigilància informal a l'espai, ja que el carrer just segrega l'espai en dos i hi ha moltes zones de la plaça que no es veuen bé. Els accessos des d'Armengol i des del carrer del Pou de la Figuera amb Metges, en canvi, són bastant tancats, estrets i estan mal il·luminats, per la qual cosa hi ha poca visibilitat.

→
 Un espai amb més vigilància informal a la part inferior i racons més insegurs a la part superior, amb una major accessibilitat i seguretat d'accés des dels carrers centrals que des Sant Pere Més Baix i Carders.

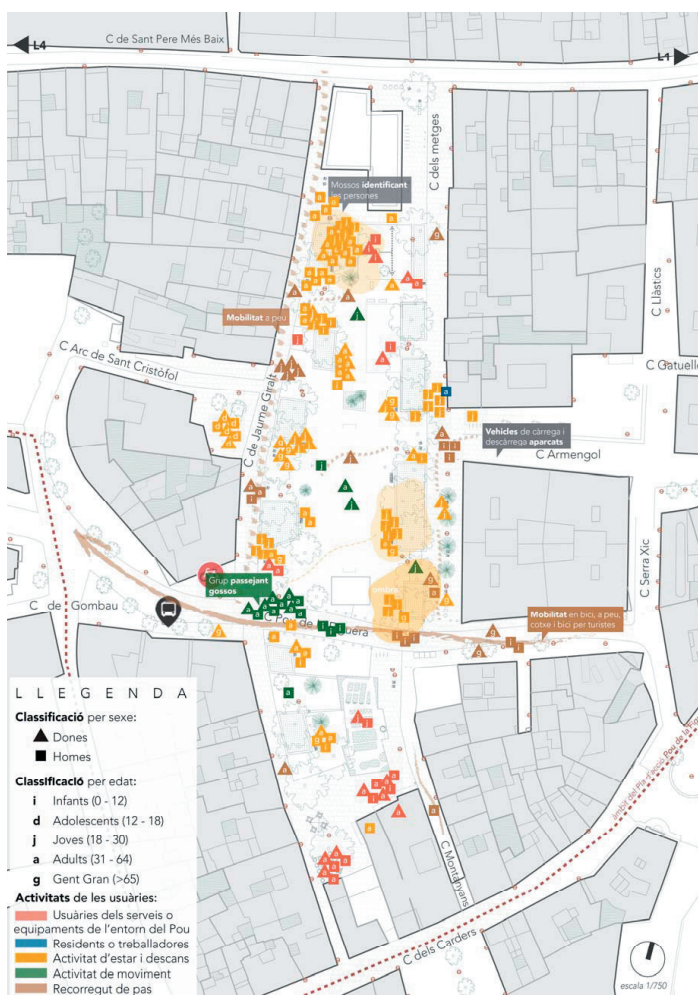
Mobiliari

Els **bancs** utilitzats per persones de perfils més diversos són els que estan més a prop del carrer del Pou de la Figuera. Des d'aquests bancs, tant els que estan en la part de dalt com els de baix, hi ha més sensació d'amplitud i més visibilitat de l'espai. L'escenari també és utilitzat per moltes persones per asseure's i com a zona de joc per a la infància. Els bancs que estan entre Jaume Giralte i l'Hort són molt utilitzats per persones grans durant el dia.

Els bancs que estan a l'entorn de l'espai, no directament als jardins del Pou, tenen un ús més intensiu per part de persones grans, que no utilitzen gaire els bancs de dins del Pou. Algun veí gran utilitza de manera habitual els bancs que estan al costat de l'hort.

Percepció de seguretat

La presència policial al Pou és freqüent, ja sigui amb un cotxe estacionat al carrer dels Metges o passant pels diferents carrers que creuen o envolten l'espai. També s'ha observat policia a peu per l'espai, interaccionant amb el grup de nois que se situen habitualment darrere el casal i amb un grup més gran on també hi havia noies i dones grans. Aquesta presència constant de la policia fa que en part es generi més percepció d'inseguretat, perquè no és habitual en altres espais públics i barris de Barcelona.

Mapa resum de les observacions.

Font: Diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, elaborat pel Col·lectiu Punt6.

2.3. Equipaments i serveis en l'entorn proper

En l'entorn immediat de la plaça podem trobar diversos equipaments i projectes comunitaris que ofereixen diferents recursos i serveis al veïnat i les entitats.

Casal de Joves Palau Alòs

És un equipament municipal situat al carrer de Sant Pere Més Baix, 55, obert a tots els i les joves d'edats compreses entre els 12 i 35 anys que afavoreix la participació dels joves, del veïnatge i de les entitats del barri tot oferint un ventall d'activitats, tallers i eixos formatius com a suport en l'educació formal i de lleure. Dins de la seva programació d'activitats i taller podem trobar concerts, dansa, art, cinefòrum, circ, dibuix, etc. orientats a un públic jove, amb una freqüència d'activitats diària.

A més a més, dins del Casal es pot trobar el **Punt InfoJOVE de Ciutat Vella**, un servei orientat a persones d'entre 12 i 35 anys per donar "informació, orientació i assessorament en temes acadèmics, laborals, salut, mobilitat internacional, oci i cultura, esports, tràmits, etc.".

L'espai del Palau Alòs disposa de diversos espais disponibles per a la cessió (a entitats del barri) i lloguer a altres entitats i col·lectius. Segons el web, els espais que es poden obrir al veïnat són els següents:

Espai	Ús principal	Equipament	Superfície	Aforament
Sala d'actes	Conferències, concerts, projecció de documentals i pel·lícules, obres de teatre, espai per a dansa.	Equipada amb wifi, sistema de so, projecció i il·luminació.	120 m2	80 assegudes 120 dretes
Sala multimèdia	Reunions, conferències, espai per a la realització de tallers, dinàmiques de grup	Equipada amb wifi, so, TV, i il·luminació.	72 m2	45 assegudes 80 dretes
Sala polivalent	Reunions, conferències, espai per a dansa, tallers	Equipada amb wifi, sistema de so, projecció i il·luminació.	60 m2	40 assegudes 50 dretes
Sala viver de projectes	Reunions, dinàmiques de grup i espai d'estudi.	Equipada amb wifi, TV i il·luminació.	50 m2	20 assegudes
Sala d'exposicions	Exposicions		40 m2	-

Casal de Barri Pou de la Figuera

El Casal de Barri és un equipament públic amb conveni de gestió cívica amb la Federació Casc Antic Gestió Comunitària amb la vocació de ser un punt de referència de l'activitat veïnal i comunitària, així com a instrument bàsic de la vida social i associativa del barri.

El casal té dos espais físics diferenciats a la plaça. El primer està situat davant del Palau Alòs, i tanca l'espai dels jardins cap al carrer de Sant Pere Més Baix. En aquest edifici de planta baixa tenen lloc totes les activitats obertes al veïnat. L'altre edifici està situat a la part baixa del Pou i allotja la part del Casal vinculada a la gestió.

El Casal, en els seus dos edificis, disposa d'aquests espais disponibles per fer activitats i que es poden cedir de manera preferent a les entitats del territori i aquestes sense ànim de lucre. Tots els espais són accessibles.

Espai	Ús principal	Equipament	Superfície	Aforament
Sala gran	Dansa, tallers, dinàmiques de grup, conferències, concerts.	projector, pantalla, equip de so, cadires i taules	130 m2	-
Sala petita	Reunions, conferències, espai per a la realització de tallers, dinàmiques de grup	Projector, pantalla, equip de so, cadires i taules.	60 m2	-
Oficina	Xerrades o reunions	Projector, pantalla, cadires i taules	-	-

El Casal ofereix activitats periòdiques amb una freqüència setmanal, centrades sobretot en la dansa, moviment corporal, ioga, cant, música, etc. i activitats puntuals (que acostumen a estar organitzades per altres entitats), amb molta diversitat: xerrades, tallers, activitats infantils, etc.

12 →

Font: <http://mescladis.org/>

Espai Mescladís¹²

És una guingueta que dona servei de bar i restauració, i està inclosa, des del 2020, en el conveni de gestió cívica del Casal de Barri del Pou de la Figuera, gestionat per la Federació Casc Antic Gestió Comunitària. Mescladís, com a integrant de la Federació, té l'encàrrec de gestionar aquest espai d'acord amb els criteris de gestió del Casal de Barri. Mescladís és una entitat sense ànim de lucre que té com

a voluntat contribuir a la cohesió social mitjançant programes d'inserció laboral a persones vulnerabilitzades i en situació d'exclusió social.

Aquest espai està a la planta baixa de les oficines del casal i s'hi accedeix des del carrer dels Carders i des de la plaça del Pou. És un espai molt obert, semicobert. Disposa d'una terrassa amb taules i cadires en l'espai semicobert i a la part baixa dels jardins del Pou. També ofereix el servei de bany públic de lliure accés.

13 →

Pàgina web de l'hortet <http://lhortetdelforat.blogspot.com/> i altres fonts d'informació https://huertosurbanosbarcelona.wordpress.com/00_huertos-urbanos-cultivando-barcelona/11-huertos-comunitarios/10-lhortet-del-forat/

Hort comunitari: L'Hortet del Forat¹³

En la part baixa de la plaça podem trobar l'hort comunitari. És un espai vinculat directament a la lluita veïnal de principis del segle XXI, i es manté des de l'any 2000 en el mateix espai. És un espai tancat, d'uns 120 metres quadrats, amb una tanca perimetral, tot i que l'accés és lliure per la porta que dona al carrer del Pou de la Figuera. És un espai autogestionat i obert a tothom, on s'ofereixen activitats a les entitats i al veïnat del barri. La dinamització de l'hort es promou a través del Casal de Barri Pou de la Figuera.

Centre de Dia per a Gent Gran del Casc Antic

Centre de dia depenent de la Generalitat i gestionat des del 2018 per l'Onada Serveis, aquest centre està situat al carrer de la Sèquia, 7, molt a prop de l'àmbit

del Pou de la Figuera. Té 30 places per a usuaris fixos derivats de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials. No fa activitats obertes, només per als usuaris.

Escola Bressol Municipal Puigmal

L'Escola Bressol Municipal Puigmal està integrada dins de l'edifici del Palau Alòs, tot i que la seva entrada està situada en el carrer d'en Mòneg, 2. L'escola, distribuïda en tres plantes, està dotada dels serveis i de l'equipament necessaris per donar resposta a les necessitats d'infants de 4 mesos a 3 anys. Segons la informació del Consorci d'Educació de Barcelona, té 5 grups amb 63 places i una capacitat màxima de 74.

L'EBM Puigmal treballa de manera coordinada en la Xarxa educativa del barri i a vegades desenvolupen activitats a l'espai públic, sobretot al parc infantil del Pou de la Figuera.

Rebost Comunitari: Fundació Roure

És un espai d'una fundació privada sense ànim de lucre que ofereix un servei comunitari. La Fundació Roure¹⁴ lidera aquest projecte que és el resultat de la unió dels esforços de diverses entitats que treballen conjuntament per donar resposta a necessitats alimentàries de les persones en situació de vulnerabilitat social. És un equipament tipus economat i les persones que arriben a aquest rebost venen derivades de serveis socials. El local té una entrada pel carrer dels Carders, 39, on hi ha el magatzem, i les acollides i l'economat es troba a l'entrada que hi ha pel Pou de la Figuera.

Botiga solidària: Fundació Roure

És un espai gestionat també per la Fundació Roure, on es pot adquirir roba i d'altres objectes en bon estat a preus assequibles. La Botiga vol ser un recurs d'integració sociolaboral per a joves sense un futur clar, una possibilitat d'orientació laboral per a adolescents en pràctiques provinents d'entitats socials i, a la vegada, una oferta socioeducativa per a altres escoles de la ciutat.

Equipament Mestres Casals i Martorell

Aquest futur equipament es construirà dins de l'àmbit territorial del Pla d'acció, i suposarà la presència d'un altre equipament municipal en els entorns immediats dels jardins del Pou, concretament en el solar situat en els carrers Mestres Casals i Martorell i Arc de Sant Cristòfol. Tindrà dos equipaments: un casal de gent gran de 573 m² i una residència temporal per a persones adultes amb risc d'exclusió social, de 555 m².

Oratori

Destaquem també un altre espai que obrirà properament als entorns del Pou de la Figuera. Es tracta d'un oratori de la comunitat musulmana Assafa, situat al carrer d'Armengol, 6. Durant el procés participatiu s'ha parlat amb les referents del col·lectiu de dones d'aquesta comunitat i pensen a oferir classes de coral, classes d'àrab, tallers de cultura, tallers d'oficis, costura, cuina, cal·ligrafia i un espai d'acollida i acompanyament per a joves.

Espai Tria: Fundació Privada Comtal

Aquest centre està situat en el carrer del Forn de la Fonda, 5. Ofereixen activitats en diverses línies de treball.

14 →

Informació extreta de la web de Fundació Roure: <https://www.fundacioure.org/projectes/#rebstcomunitari>

- > Atenció socioeducativa infantil, com el centre obert Tria, situat en el local de carrer del Forn, acompanyament a l'estudi, casals d'estiu i línies de suport a les famílies i beques.
- > Inserció laboral: centrada en col·lectius en situació de vulnerabilitat social i amb manca de competències clau per a la feina, a través de diversos programes d'inserció col·laborant amb diferents entitats i serveis.
- > Formació laboral, amb l'escola de segona oportunitat on ofereixen una transició des de l'escola al món laboral a joves d'entre 14 a 21 anys.
- > Acció comunitària, amb diversos projectes, amb activitats a l'espai públic a les places del barri i activació de solars buits (Espai Benet Corner). També participen en les xarxes comunitàries del barri.

Punt verd

Actualment hi ha un servei de punt verd mòbil que se situa en el carrer de Jaume Giralt amb el carrer del Pou de la Figuera. Segons la informació de la Xarxa de Punts verds d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona, l'horari és de dilluns a divendres, de 10.00 a 13.30 hores, i els dimarts, dijous i divendres, de 16.30 a 19.30 hores. Hi ha, per tant, una presència diària en els dies laborables.

Cal mencionar també que històricament hi havia un punt verd fix en els baixos del carrer de Jaume Giralt, 49, molt ben valorat pel veïnat, que va tancar l'any 2019, degut a la jubilació de l'encarregat i la manca de relleu per part de la seva família, ja que la llicència no es podia traspasar a una altra persona o empresa. Actualment la normativa no permet l'obertura de locals d'aquest tipus en plantes baixes d'edificis, degut al risc que suposa tenir-hi aquest tipus de residus emmagatzemats.

Barcelona Activa. Treball als barris

Barcelona Activa té un punt d'assessorament al Centre Cívic Sant Agustí (molt a prop de l'entorn proper al Pou de la Figuera) i que ofereix assessorament i accions formatives i d'ocupació orientades sobretot al col·lectiu jove del territori. En el curs 2021 ofereixen formació amb pràctiques d'empresa en sectors vinculats amb la covid, com ara: auxiliar de càtering, auxiliar de control d'accessos, neteja hospitalària i manteniment, a més d'altres sectors.

Durant el procés participatiu es va detectar una gran dificultat d'arribar als joves que es troben en situació de vulnerabilitat degut a la seva situació administrativa irregular.

Caixa d'eines, caixa de feines

És un projecte impulsat per l'associació CERCA (Comunitats, Eines i Recursos Casc Antic), formada per "un grup de persones amb mirada comunitària i de territori, que impulsa la cultura del compartir, el reaprofitament de materials i l'economia de proximitat". El projecte està situat al local de Jaume Giralt, 11, situat a la part inferior del Pou de la Figuera. Es defineix com un projecte comunitari de biblioteca de recursos materials i serveis professionals de proximitat, amb dues branques: **La Caixa d'Eines**, com a servei de préstec d'objectes a baix preu, i **La Caixa de Feines**, que posa en contacte persones que demanen serveis amb professionals independents i pimes que els presten.

Garatge Lab - Fundació Comtal

Situat al carrer de Fonollar, 9, aquest espai de recent creació impulsat per la Fundació Comtal és un "laboratori de fabricació digital equipat amb materials i re-

cursos tecnològics". El GarageLab és un projecte de formació promogut per la Fundació Orange i Fundació Empieza por Educar dirigit a col·lectius en situació de vulnerabilitat i joves que es troben fora del circuit d'escolarització normalitzada.

Fundació La Roda

Situada en el carrer de la Sèquia, 9, la Fundació La Roda es dedica a organitzar activitats culturals, educatives i lúdiques en tot Catalunya, per afavorir la cohesió social en els barris.

Associació La Capoeira

Local de l'Associació Cultural de Capoeira Angola Vadição, situat al carrer de la Sèquia, 5. L'Associació es defineix com un "projecte de dinamització sociocultural pensat especialment per a la comunitat de Sant Pere, Santa Caterina, la Ribera i Barcelona en general com a proposta d'integració social i cultural en l'espai públic".

La Casa de la Sardana

La Casa de la Sardana és un equipament situat al carrer del Pou de la Figuera, 15, i que serveix per unificar les seus de totes les entitats sardanistes de caràcter nacional, territorial i municipal que hi ha a Barcelona. És un lloc dedicat a la sardana. Agrupa unes 14 entitats sardanistes. Té diverses sales de reunions, així com una sala d'actes per a 90 persones i una sala polivalent, orientades a la promoció de la sardana. Forma part de la xarxa de Cases de la Festa, espais de cultura popular i tradicional repartits pels diferents barris de Barcelona.

Centre Cultural Fonollar - Ateneu Llibertari del Casc Antic

Està situat al carrer de Fonollar, 11. És una associació veïnal que promou activitats comunitàries, i l'acció d'altres col·lectius informals dins del seu espai.

Casa Parés

Tot i que és un espai actualment tancat al públic, hem cregut necessari incloure en la llista d'espais dins de l'àmbit la Casa Parés, un antic taller industrial situat al carrer dels Mestres Casals i Martorell, 15-17, amb valor històric. A finals dels anys 2000 es va fer una proposta de museïtzació per part del MUHBA, que no es va desenvolupar, tot i que es van realitzar diverses visites guiades de manera puntual.

2.4. Teixit comunitari

Com s'ha mencionat anteriorment, al barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera i també específicament al voltant de l'àmbit del Pou de la Figuera, hi ha una gran xarxa d'agents que treballen de manera comunitària, desplegant diferents accions i projectes de manera coordinada i conjunta.

2.4.1 Espais de treball comunitari

Aquesta xarxa a escala de barri s'articula en set taules comunitàries, dividides per àmbits sectorials. Aquesta informació fa referència a l'any 2019. És possible que aquestes taules hagin tingut noves incorporacions i baixes en els membres participants.

Nom	Entitats participants
Taula de gent gran	Fundació Roure, Càritas, CSS (Centre de Serveis Socials) Casc Antic, Radars, ABS <i>Casc Antic</i> , Creu Roja, Habitatges de gent gran Lluís Companys, Suara, Amics de la Gent Gran, Vincles, Centre de Dia del Casc Antic, Mescladís, Casal Gent Gran c/ Comerç, Born CCM, Riborquestra.
Taula de Diversitat Funcional	Residència Vigatans, Fundació Apip Acam, Tallers Sant Jordi, Centre Ocupacional Sínia, CSS Casc Antic, Associació d'Amputats Sant Jordi, IMPD (Institut Municipal de Persones amb Discapacitat) de Ciutat Vella, Radio Nikosia, Serveis de Rehabilitació Comunitària, Associació de Comerciants Santa Caterina.
Xarxa laboral	Fundació Comtal, Bayt Al-Thaqafa, Dar Shabab, Migra Studium, Barcelona Activa, CSS (Centre de Serveis Socials) Casc Antic, EICA (Espai d'Inclusió i Formació Casc Antic), Mescladís.
Xarxa Infància <i>Casc Antic</i> (XICA).	CSS Casc Antic, Equip d'Atenció Psicopedagògica (EAP), Bayt Al-Thaqafa, Dar Shabab, Centre TRIA, Esquitx, CSMIJ (Centro de Salud Mental Infantil y Juvenil), ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona), Fundació Albert, EAIA (Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència), SDIA (Servei d'Infància i Adolescència) del Centre Cívic Convent de Sant Agustí.
Comissió d'infància	Bayt Al-Thaqafa, Centre Tria, Esquitx.
Taula de dona	RAI, ACC Casc Antic, Casal del Pou, Biblioteca Bonne Maison, Bayt al-Thaqafa, Fundació Comtal, Joves del Centre, EICA Dones, Centre Cívic, JAC, Born lab, Casal joves, Drac màgic, Centre de cultura de dones la Bonne, CSS, Sant Pere Apòstol, GENAB (Grup Ecologista del Nucli Antic de Barcelona).

2.4.2 Projectes comunitaris

Cooperem en la diversitat

El projecte Cooperem en la diversitat es va iniciar l'any 2012 amb la voluntat de treballar en xarxa buscant la col·laboració d'entitats i serveis del lleure educatiu del districte i de l'àmbit de la diversitat funcional del districte i de la ciutat. El projecte es va impulsar des del Casal de Joves Palau Alòs, la Comissió de Persones amb Diversitat Funcional del Casc Antic i el Districte de Ciutat Vella conjuntament amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.

Dins del projecte s'organitzen diferents activitats (teatre, música, xerrades, etc.) centrades en el Palau Alòs, però també en l'espai públic, on col·laboren amb altres entitats i col·lectius del barri i del Districte com Associació d'Oci Inclusiu Sarau, Parc Sanitari Sant Joan de Déu, Servei Educatiu de Ciutat Vella, Amputats Sant Jordi, etc.

Dona-li la volta a la plaça. Salut als Barris

Salut als Barris és un servei de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, que té per objectiu reduir les desigualtats socials i de salut que es donen entre els barris en situació desfavorida i la resta de la ciutat. Concretament en l'àmbit del Pou de la Figuera, organitzen, juntament amb altres activitats, una sèrie d'accions per promoure la salut i lleure actiu, que acostumen a ser activitats esportives a la plaça. En el projecte, liderat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, hi col·laboren l'Espai Jove del Palau Alòs i altres entitats com la Residència Vigatans.

Hort comunitari

L'espai de l'hort està gestionat de manera autònoma i comunitària. És un espai obert a qualsevol persona i entitat i té diverses col·laboracions amb entitats del territori.

Encircant

És un grup de col·lectius i entitats del barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera que mitjançant els malabars i el circ tenen com a objectiu la dinamització social i cultural amb una programació continuada de tallers lúdics i espectacles de circ. El projecte està enfocat en clau comunitària, i involucra diversos col·lectius del territori en els seus espectacles.

Escola d'envelliment actiu

L'Escola de Salut i Envelliment Actiu del Casc Antic és un projecte d'actuació comunitària dels serveis socials del territori impulsat amb la Taula de Gent Gran del Casc Antic. El projecte té la finalitat de donar resposta a una sèrie de necessitats, especialment aquelles que fan referència a l'aïllament i solitud de les persones grans. Es va començar a impulsar l'any 2011. Hi van participar les entitats següents: ABS Casc Antic, Fundació Roure, PADES, Equip Salut Comunitària (ASPB), Habitatges amb Serveis Lluís Companys, Habitatges Gent Gran Santa Caterina, Casal Comerç.

2.4.3. Altres espais comunitaris i xarxes de suport

Coordinació de la Festa Major

És un espai de treball comunitari format per més de trenta entitats del barri i orientat a la planificació, programació i execució de la festa major del Casc Antic. Han programat diverses activitats en l'espai del Pou de la Figuera en les últimes edicions de la festa major.

Federació Casc Antic Gestió Comunitària

La Federació està formada formalment per sis entitats: l'Assemblea d'Aturades i Aturats de Barcelona, l'Associació Catalana de Residents Senegalesos, l'AV Casc Antic, Eco-Concern Innovació Social, Espai d'inclusió i formació Casc Antic, i RAI (Recursos d'Animació Intercultural). Posteriorment s'hi va afegir com a entitat Mescladís. També componen la federació altres membres de manera informal. Les diverses entitats que integren la Federació col·laboren de manera estable en els diversos espais de participació comunitària de la plaça i del barri.

L'entitat va sorgir amb l'objectiu de dinamitzar el **Casal de Barri del Pou de la Figuera, amb una gestió comunitària**.

Taula del Casc Antic (acció comunitària)

Espai en procés de consolidació amb l'objectiu de crear un espai de trobada comunitària, per tal de crear sinergies entre les diferents taules de treball comunitari i els diferents espais comunitaris del Casc Antic, amb l'objectiu de comunicar i implicar els diferents agents del Casc Antic.

Sindicat d'habitatge del Casc Antic

El sindicat és un espai autogestionat que defensa el dret a l'habitatge de les persones del Casc Antic. Es reuneixen setmanalment i ofereixen assessorament a persones que es troben en situació de risc de desnonament. També organitzen accions i manifestacions contra desnonaments de veïns i veïnes i fan campanyes de denúncia sobre els agents que especulen amb l'habitatge dins del barri.

2.5 Diagnòstic participatiu amb perspectiva de gènere

2.5.1 Plantejament i activitats realitzades

com un dels plantejaments inicials del Pla d'acció, i com a segona fase del diagnòstic urbà amb perspectiva de gènere del Pou de la Figuera, es van realitzar una sèrie d'activitats prioritzant la participació de les dones i persones no binàries que han permès recollir diferents mirades i experiències entorn de la seva vida quotidiana al barri i al Pou de la Figuera i el seu entorn.

Les activitats realitzades en aquest diagnòstic han estat les següents:

> **Marxes exploratòries:** es van realitzar amb dos grups de dones diferents, un de matí i un de tarda. Cada grup va participar en tres sessions estructurades de la mateixa manera:

- Sessió introductòria. Partint de l'experiència personal de viure o treballar al barri van descriure la seva xarxa quotidiana i van valorar els elements favorables i desfavorables d'aquesta xarxa pròpia. Després de realitzar aquesta anàlisi compartida del barri segons les seves experiències, van centrar la mirada al Pou i quins temes favorables i desfavorables els sortien d'analitzar l'espai i els seus usos. Es va definir, en últim lloc, l'itinerari que es faria en la sessió següent.
- Marxa exploratòria: es va seguir l'itinerari definit en la primera sessió, i es van realitzar parades als diferents llocs que es van identificar com a clau per ressaltar els diferents temes que es van voler analitzar. Durant els recorreguts es va parlar sobre els usos de l'espai i la seva relació amb la configuració del disseny, la percepció de seguretat, la mobilitat dins del barri, etc.
- Elaboració de diagnòstic compartit i propostes, on es va buidar la informació recollida en mapes. Durant aquesta sessió es va compartir, ampliar i aprofundir en els temes favorables i desfavorables que han sortit en les sessions anteriors. Per acabar, es van recollir les diferents propostes que han sorgit durant aquesta i altres sessions.

> **Sessions amb grups específics:** per poder recollir l'experiència de dones amb diferents orígens, edats i experiències, que no han participat en les marxes exploratòries anteriors, es van celebrar dues sessions de treball amb dos col·lectius de dones. L'activitat va consistir en una entrevista grupal amb una metodologia semblant a l'emprada en les marxes exploratòries, però en temps més reduït.

- Grup de dones de Bayt Al-Thaqafa
- Grup de dones Palau Alòs.

> **Qüestionari en línia.** Orientat a aquelles dones que tenen domini de la tecnologia, i sobretot per oferir un canal de participació a les dones que no han pogut participar presencialment de les activitats presencials (per motius d'aforament o disponibilitat). L'objectiu d'aquest qüestionari en línia va ser recollir més experiències diverses amb la mateixa estructura que les sessions anteriors.

2.5.2 Participants

En aquest diagnòstic hi han participat 43 dones, la majoria d'entre els 40 i 49 anys (quasi un 50%). Una de cada quatre participants viu al barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, però totes elles mencionen fer vida quotidiana al barri. Totes

les participants a les marxés exploratòries viuen al barri. Respecte al temps que fa que viuen a Barcelona, el 47% ha viscut a Barcelona tota la vida, i un 25% més de 10 anys (quasi 75% més de 10 anys o tota la vida).

Pel que fa a les cures, el 55,8% de les participants mencionen no tenir persones dependents a càrrec. I, per tant, gairebé la meitat de les dones participants (44,2%) tenen una o més persones dependents a càrrec, sobretot infants, amb un 30%.

Podem observar, per tant, una gran diversitat de dones que han participat en els diferents formats, que s'han adaptat per recollir aquesta diversitat. Hem pogut veure com les dones segons les seves necessitats i dependències han participat a l'horari de matí o del vespre, també s'ha ofert a les dones joves i també amb diversitat d'origen un espai més còmode i acompanyat. En el cas del format en línia ha anat bé per un grup de mares que van demanar una altra forma de participar. Finalment, el fet que moltes dones expressin tenir persones dependents a càrrec, ens indica que les aportacions realitzades també tenen en compte aquestes persones, ja siguin infants, joves, gent gran o amb diversitat funcional.

2.5.3. Resum diagnòstic compartit

A partir de les diferents activitats realitzades s'ha generat un diagnòstic compartit en clau de gènere, amb l'objectiu de visualitzar les principals problemàtiques detectades, organitzades en tres blocs i diferents àmbits.

Elements dins de l'espai públic	
D1. Vegetació i verd urbà	Molt favorable tenir un espai verd i tan naturalitzat al centre.
	Els parterres generen percepció d'inseguretat per diversos motius: bruts, fan pudor i sense manteniment, la distribució en l'espai genera barrera física (mur), la seva alçada no permet la visibilitat de l'espai, tipus de vegetació hostil i dura i és natura tancada que no permet creuar entremig.
D2. Enllumenat	Espai fosc perquè la il·luminació està tapada pels arbres.
	Raons i entrades sobtades als carrers que creen manca de visibilitat.
	L'espai central és el que té més visibilitat , tot i que no sempre genera més percepció de seguretat.
D3. Bancs i mobiliari urbà	Hi ha molts bancs a l'espai, però estan bruts, falta varietat i no estan col·locats per permetre la socialització entre les persones. Hi ha un sol model a tot l'espai .
	No s'asseuen als bancs per l' ambient de l'espai .
D4. Manteniment i neteja	Sensació d'abandonament del manteniment de la cura de l'espai per part de l'Administració i està brut, derivat dels gossos, de la mala gestió de la recollida dels residus i de les activitats que es realitzen a l'espai.
	Manca de manteniment del paviment, cal renovar el sauló perquè provoca forats i esglaons a l'espai que generen percepció d'inseguretat, tant a la gent gran com als joves que l'utilitzen per jugar.
D5. Ús de la plaça i activitats	La disposició dels elements de l'espai que separa l'espai central dels laterals i la part de dalt de la baix, sumat a la monopolització masculina de l'espai, provoca que les dones no utilitzin gaire aquest espai i el facin servir de pas o canviïn el seu recorregut.
	Manca de diversitat de persones a l'espai i d'activitats que realitzen.
	L'ús de l' espai central amb porteries i cistelles determina els usos i provoca la masculinització d'aquests usos. Falta flexibilitat .
	L'escenari és un espai que invita a fer-hi activitats escèniques (abans de la pandèmia se n'hi feien moltes), però no és accessible per a tothom.
	Activitats relacionades amb el consum i tràfic de drogues , que aporta conseqüències negatives per al veïnat.

	<p>Molta presència policial que no a totes els millora la percepció de seguretat, per algunes n'hi ha en excés, tenen comportaments inadequats i augmenten la tensió a l'espai.</p> <p>No utilitzen l'espai de baix del Pou de la Figuera.</p> <p>Manca d'activitats organitzades a l'espai públic per promoure l'apropiació comunitària (valoren molt les que hi havia abans).</p>
D6. Espais de joc infantils	<p>És molt positiva l'existència d'aquest espai de jocs infantils i una part de les dones amb criatures l'havien fet servir en algun moment.</p> <p>Brutícia i deteriorament del parc infantil per manca de neteja i manteniment.</p> <p>L'espai és insuficient i l'oferta de jocs està desactualitzada i és poc diversa.</p> <p>Segregació de perfils de persones que utilitzen aquest i els d'Allada-Vermell.</p>
D7. Hort del Forat de la Vergonya	<p>L'espai de l'hort està valorat com un espai d'oportunitat perquè és un espai autogestionat i comunitari on la porta sempre està oberta. És un espai amb vegetació diversa i no monetaritzat.</p> <p>Es percep com un espai petit i molt tancat, la tanca alta i la vegetació alta ajuda a reforçar aquesta imatge. No té una bona relació amb el seu entorn i hi orinen a la nit.</p> <p>Manca de participació comunitària, falta de diversitat i obertura a més grups que participin.</p>
D8. Lavabos	<p>Hi ha una manca de banys públics; per això, es valora positivament l'existència del que hi ha a l'espai Mescladís però no està ben senyalitzat. I tampoc no es coneix la possibilitat d'utilitzar els del Casal.</p> <p>Manca d'accessibilitat 24 hores.</p> <p>La gent utilitza l'hort per orinar i els parterres.</p>
D9. Valor simbòlic i memòria popular	<p>Valorar la importància del que representa aquest espai per al barri.</p> <p>Conflictes històrics oberts (de poder i personals), després del procés de mobilització veïnal de la conquesta de l'espai.</p> <p>Els noms que ha tingut l'espai tenen connotacions negatives: el Forat de la Vergonya, el Pou, la plaça negra i la plaça de la <i>puñalá</i>. Tot i que hi ha dones que defensen molt el nom de la reivindicació veïnal i d'altres, el nom històric del Pou de la Figuera.</p> <p>No els agrada la plaça actual.</p> <p>No hi ha cap explicació de la memòria històrica de l'espai, excepte la font.</p>

Embolcall de l'espai públic	
D10. Ús de les plantes baixes	<p>Els dos carrers amb els quals limita el Pou són molt actius i vitals, però l'espai no té gaire activitat ni vitalitat. Valoren la fruiteria, la pastisseria i el Punt Verd que hi havia abans en un local.</p> <p>El tema dels bars i de les terrasses és conflictiu perquè algunes creuen que no n'hi hauria d'haver cap i d'altres, que algunes de controlades donen activitat a l'espai i milloren la percepció de seguretat. Tot i així, no són usuaris habituals de cap dels bars que hi ha al Pou i estan d'acord a no privatitzar l'espai públic. Cal tenir espais assequibles per al veïnat i no per al turisme com en altres espais.</p> <p>Es recorda que va haver-hi una demanda veïnal de no posar la terrasa del Mescladís.</p> <p>Tipologia d'edificis més nous que generen plantes baixes molt tancades i amb racons foscos.</p>
D11. Equipaments al voltant de la plaça	<p>El Casal del Pou és un equipament molt valorat per les activitats que es proposen, però dona l'esquena al Pou i té l'entrada per Sant Pere Més Baix. Genera percepció d'inseguretat al carrer dels Metges per tenir un mur opac.</p> <p>Valoració de l'espai Mescladís abans, però no estan d'acord amb la nova gestió i amb la privatització del passatge públic que fan.</p>

Sistema urbà del qual forma part	
D12. Cost de la vida	La gentrificació del barri provoca que el veïnat no pugui seguir vivint al mateix barri i trenca la comunitat . Gran fluctuació de veïnat.
	Manca d' imaginari d'un futur al barri a causa de les condicions materials (lloguer, productes bàsics, etc.).
	Dificultat del comerç a mantenir els seus negocis . El Mercat de Santa Caterina és molt car per algunes veïnes. Hi ha dones que es desplacen per altres barris per comprar i trobar millors preus.
	Valoració positiva de la manca de presència de turisme.
D13. Mobilitat	És un barri que permet moure's a peu per tot arreu i, a la vegada, està connectat amb la resta de la ciutat amb transport públic.
	Importància de l'entorn conegut per moure's amb seguretat.
	Hi ha carrers que generen més percepció de seguretat perquè hi ha més activitats, sobretot comerç que dona molta vitalitat.
	Conflictes de mobilitat derivats de la convivència entre diferents vehicles rodats pels carrers.
	El bus del barri no és accessible i té poca freqüència.
D14. Sistema de places i altres equipaments	La "plaça dura" és un espai d'oportunitat per les mides que té i per les coses que hi passen (moltes activitats) a la part pavimentada després d'eliminar els obstacles que hi havia. Ara és molt visible i està molt ben il·luminada. Hi ha un raconet fosc, sense visibilitat i utilitzat per orinar a la plaça dura. La part de sauló no està mantinguda i genera molta brutícia pels gossos.
	Dubtes de com serà el Casal de la gent gran i si no pot anar en un altre solar tenint en compte totes les coses que passen ara en aquest espai, que no passen en un altre espai del barri.
	Carrer dels Mestres Casals i Martorell és estret i fosc , que no se sol utilitzar de nit, però de dia és molt actiu perquè hi ha comerç de proximitat.
	Carrer d'Armengol és un espai de pas que no té activitat i està mal il·luminat.
	Hi ha dones que fan servir Allada-Vermell perquè els agrada molt i d'altres que no el fan servir mai .
	Valoració dels espais d'entitats que generen activitats per les dones del barri diverses.
	Valoren els locals de l'entorn que tenen activitats algunes entitats, sobretot el centre de dia, tot i que tinguin horari reduït.
D15. Condicions ambientals i teixit urbà	Mala gestió del sistema de reciclatge a Ciutat Vella que té moltes conseqüències negatives en el manteniment de l'espai públic.
	Valoració positiva del barri on viuen
	Les condicions ambientals dels jardins del Forat són idònies: verd i sol.
	El teixit urbà compacte afavoreix els robatoris perquè és laberíntic i desorienta.
D16. Participació activa de les dones	Segregació de l'ús dels espais i dels equipaments segons origen al barri.
	Manca de participació de diversitat d'origens als espais formals de l'Ajuntament i de les entitats del barri.
	Espais propis de socialització al barri de les dones d'origen marroquí i magrebí.
	Existència de xarxes informals de suport entre veïnes sobretot en el context d'escala. Hi ha comunitat i xarxa.

2.6 Procés participatiu

2.6.1 Plantejament i activitats realitzades

El procés participatiu del Pla d'acció, iniciat el mes d'octubre del 2020, s'ha impulsat en la fase inicial de desenvolupament del Pla d'acció per implicar les entitats, serveis i el veïnat de la plaça i poder recollir les seves propostes en relació amb els eixos del Pla d'acció. Aquest procés també vol servir com a punt de partida de la

implicació dels agents implicats en la plaça per donar seguiment i desenvolupar el Pla d'acció de manera comunitària.

Com a procés participatiu reglat, segons el que determina el Reglament de participació de l'Ajuntament de Barcelona, el procés ha disposat dels espais i les fases de participació adequades per al seu desenvolupament. Cal destacar que d'aquesta metodologia hi ha hagut dos aspectes que s'han tingut en compte:

- > La combinació de la presencialitat amb la virtualitat, degut a les restriccions sanitàries. S'ha volgut reforçar la presencialitat per assegurar-nos de poder arribar a perfils diversos del barri.
- > Recollir la diversitat del veïnat del barri amb accions dirigides a recollir la veu de perfils que no participen habitualment, i que són representatius del barri.
- > Dins d'aquest procés participatiu s'han fet 19 activitats o accions:
- > 2 comissions de seguiment en línia, a l'inici i el tancament del procés. La primera, per presentar el procés participatiu, i l'última, per presentar els resultats del procés.
- > 8 sessions participatives en línia. S'han fet vuit tallers en línia de caràcter sectorial, pensats per arribar a entitats, serveis i col·lectius més directament involucrats en la plaça.
- > 4 sortides al carrer amb el Carretó Roda-Pou, per potenciar les activitats presencials, donar visibilitat al procés i també per arribar a col·lectius diversos, es van fer diverses sortides: visites a entitats socials i culturals diverses, especialment el col·lectiu de dones migrades, comerciants, mercat i infants i jovent usuaris de la plaça.
- > Sessió presencial amb ciutadania. Es va celebrar una sessió presencial, enfocada a completar i aprofundir en les propostes que s'havien recollit en la resta d'espais de participació. Aquest taller es va realitzar complint amb les mesures de seguretat recomanades.
- > Sessió presencial amb joves. Aquesta sessió estava dirigida especialment als joves que participen dels equipaments pròxims a la plaça (Palau Alòs i Casal de barri, entre d'altres) i també als joves que estan a la plaça de manera habitual.
- > Qüestionari en línia, qüestionari per a joves i portal Decidim.Barcelona. A més a més, es van obrir tres espais de participació virtual, on les persones interessades van poder deixar les seves propostes i emplenar un formulari.

2.6.2 Participants i propostes recollides

S'hi han comptabilitzat un total de 278 persones, que han participat en els diferents espais de participació. Hi ha hagut persones que han participat en més d'una sessió. Amb la informació que tenim podem detectar un total de 245 participants únics.

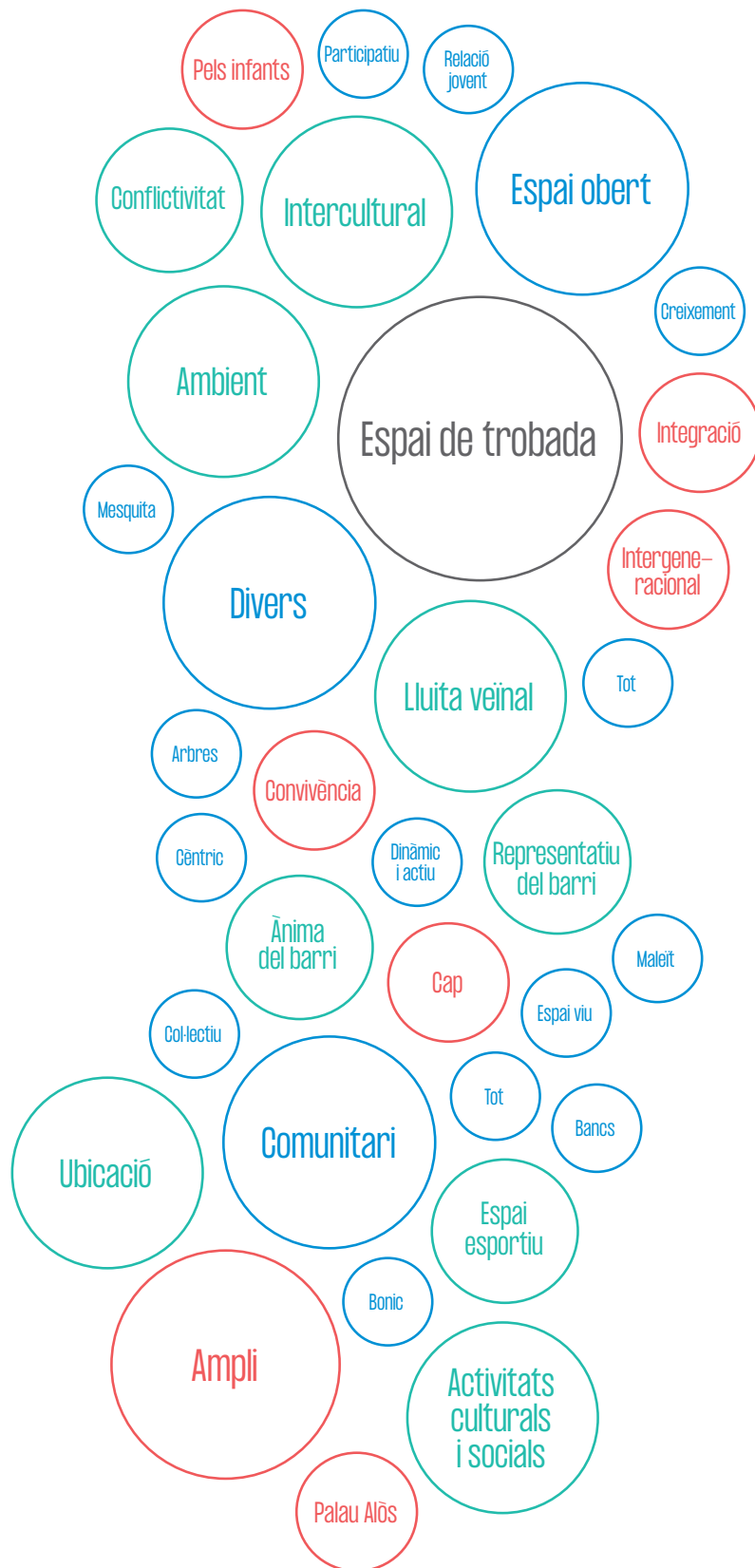
Ha participat un perfil majoritari de dones (53%) i amb edats d'entre els 25 i 44 anys (un 39% de les persones participants). També s'ha detectat que almenys un 15,5% va néixer fora de la UE, tot i que no s'ha identificat la procedència d'un 27% dels participants.

A més a més, cal destacar que en el procés van participar més de 50 entitats, serveis municipals i comerciants o representants de projectes econòmics.

En el procés participatiu s'han recollit quasi 600 aportacions. Com a resultat del procés es presenta només una anàlisi de les propostes recollides, tot i que s'han obtingut també alguns elements que ajuden a completar la diagnosi qualitativa i s'han aprofitat per definir les problemàtiques detectades.

2.6.3 Resultats del procés participatiu

Durant tot el procés, es va preguntar, de manera transversal, quin valor positiu creuen que té l'espai i que s'hauria de mantenir o projectar dins del Pla d'acció. Destaquen sobretot els conceptes d'espai de trobada, obert, ampli, divers i comunitari.

La resta de resultats s'han agrupat en els quatre eixos del Pla d'acció.

Dinamització socioeconòmica	Formacions o tallers per a joves	<ul style="list-style-type: none"> > Oferir una formació adequada als interessos dels joves: esports, hostaleria i cuina, informàtica i tecnologia i mecànica. > Tallers: idiomes, cuina, cultura, cant, ball, sensibilització de gènere, drogues, etc. > Dificultat per accedir a formacions reglades o a serveis. formatius per les persones sense documentació.
	Usos en plantes baixes	<ul style="list-style-type: none"> > Destaca la gran diversitat d'usos proposats. > Les aportacions més repetides són: generar un espai per a accions formatives i també un espai d'entitats.
	Impuls i suport al comerç	<ul style="list-style-type: none"> > Foment del comerç de proximitat en la plaça: bars, forns de pa, queviures, etc. > Es poden impulsar accions com ara un cens de locals buits, la compra de locals i facilitar el contacte amb propietaris. > No mercantilitzar el Pou de la Figuera. Equilibri i respecte dels criteris per a la implantació de terrasses: prioritat espai públic (més bancs), no ocupar espai central, vinculada a projectes comunitaris (Mescladís), etc.
	Altres accions	<ul style="list-style-type: none"> > Fomentar ocupació i/o formacions que ajudin a la responsabilitat dels joves: manteniment de la plaça. > Projecte A la Fresca de creació de mobiliari custodiat pels comerços.

Usos i dinàmiques de l'espai públic	Activitats en l'espai públic	<p>S'han recollit una gran quantitat de propostes. Destaquen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Activitats culturals diverses (cinema, ball, teatre, música, etc.). > Mercat periòdic (intercanvi, artesanía, d'entitats, etc.). > Activitats lúdiques i de lleure saludable destinades a joves. <p>Pel que fa a la manera de fer-les, criteris per a la seva organització:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Organitzades o impulsades per les entitats i el veïnat. > Coordinades i comunicades al veïnat (programa d'activitats). > Que no siguin invasives (respecte al descans). > Que siguin diverses (interculturals i intergeneracionals). <p>Es valora per part de les entitats que ja es fan moltes d'aquestes accions, i que, per tant, es podria:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Fer i difondre entre el veïnat un programa continu d'activitats de la plaça.
	Seguretat	<ul style="list-style-type: none"> > La seguretat és una de les principals preocupacions detectades. S'ha de generar un espai segur, i a partir d'aquí impulsar les accions. > S'ha proposat un augment de la vigilància: càmeres i presència policial. > S'ha reflexionat sobre la necessitat d'abordar els conflictes amb altres accions vinculades a la mediació. > S'ha proposat crear una taula amb els cossos de seguretat, per millorar la comunicació i generar noves dinàmiques.
	Altres aportacions	<ul style="list-style-type: none"> > Establir uns horaris d'ús de les activitats, per afavorir la convivència amb el veïnat. > Obrir un accés al Casal de barri cap a la plaça, per ajudar a dinamitzar l'espai. > Accés als lavabos dels equipaments públics. > Fer un estudi dels usos de la plaça abans de fer qualsevol canvi en l'espai físic.

Millors de l'espai físic	Mobiliari	> Fer un espai de descans i trobada veïnal, amb bancs, taules tipus pícnic, jocs de taula, etc. Estil superilles.
	Elements d'ús públic	> Millorar l'espai infantil: terra més net, diversificar jocs per edats, espais d'ombra. > Fer un espai per a gossos. > Posar espai de màquines d'exercici físic intergeneracional.
	Elements de servei	> Millorar la il·luminació: sobretot els espais més foscos (no generar una sobreil·luminació excessiva). > Mantenir els espais representatius: font.
	Elements esportius	> Millorar el paviment de la pista esportiva (llis i continu). Proposta projecte de recuperació de sabatilles per posar terra de cautxú. > Millorar els elements esportius de la plaça: porteries, cistelles i taules de ping-pong.
	Manteniment i neteja	> Millorar la neteja i el manteniment a tota la plaça. > Canviar el paviment de terra (proposta en contradicció amb la demanda de mantenir els criteris fundacionals de la plaça).
	Vegetació i zones verdes	> Millorar les zones verdes: concretament els parterres: retirada i substitució per altres elements verds més nets. > Es va comentar en diversos espais la necessitat de traspàs de la competència de la plaça des de Parcs i Jardins.
	Accessibilitat i circulació	> Millorar l'accessibilitat a tota la plaça (especialment a l'hort). Problemàtica detectada amb gent amb mobilitat reduïda. > Estudiar tancar l'accés a vehicles (c/ Pou de la Figuera).
	Disposició de l'espai central	> Aquest ha estat un tema de debat al qual no s'ha arribat a conclusions clares. Podem destacar dos temes per aprofundir-hi: > Repensar l'espai central amb altres usos lúdics més diversos o altres usos en clau esportiva menys invasius. > Repensar la relació entre l'escenari i la plaça: canviar l'escenari de lloc, treure les porteries, etc.
	Altres	> Mantenir el terra de sauló. S'ha demanat que es mantingui com a part dels acords fundacionals. > Fer un projecte comunitari de reforma, amb l'esperit de la primera transformació. > Traspassar la gestió de la plaça des de Parcs i Jardins al Districte per facilitar el manteniment i la neteja.

Xarxes i comunicació	Millorar la comunicació	> Difondre al veïnat les activitats > Revista informativa periòdica. > Millorar la comunicació d'activitats i serveis que les entitats ofereixen als joves (col·lectiu no tutelat). > Crear un canal de comunicació àgil entre entitats. > Crear una senyalística pròpia de la plaça (espai de memòria, difusió d'activitats, identificació d'espais).
	Millorar la coordinació	> Crear una figura de dinamització comunitària permanent per coordinar tot el Pla d'acció. > Millorar la coordinació entre entitats (Federació d'entitats de la plaça, banc de recursos, calendari compartit, etc.).

15 →

Es pot trobar el document de resultats de la sessió: <https://www.decidim.barcelona/processes/pla-poudelafiguera>

2.6.4. Sessió de retorn i treball comunitari¹⁵

Com a **pont** entre el procés participatiu i la redacció definitiva del Pla d'acció del Pou de la Figuera, es va realitzar una sessió de retorn i treball comunitari, en la qual es van presentar els resultats del procés participatiu (el quadre del punt anterior) i de quina manera es proposa integrar les conclusions del procés en les accions previstes en el Pla d'acció.

La sessió es va celebrar el dimecres 28 d'abril de 2021, en el claustre del convent de Sant Agustí. Es va convidar veïns/ines i entitats que havien participat de les activitats de participació anterior. La sessió tenia els objectius següents:

- > Explicar els resultats del procés participatiu i els seus impactes en el Pla d'acció: què s'incorpora i què no.
- > Informar de les principals accions del Pla en format preliminar.
- > Validar i incorporar propostes per enriquir les línies del Pla d'acció.

La dinàmica de treball de la sessió es va dividir en dues parts: la primera, una valoració general de les accions previstes en la seva globalitat, i en la segona, un treball més profund en algunes accions concretes. Les dues parts es van realitzar en grups de treball petits, per complir amb les mesures de prevenció davant la covid-19.

Participació en la sessió

A la sessió hi van participar 24 persones (10 dones i 14 homes), tot i que inicialment s'hi van apuntar 29 persones. D'aquestes 24 persones assistents, 17 eren representants de 13 entitats, equipaments o serveis. També hi van assistir 7 veïns/ines a títol individual.

16 →

En aquest punt es recullen les valoracions generals del Pla d'Acció (la primera part de la dinàmica). En les fitxes de les accions (punt 9.1 d'aquest document) es puntualitzen i s'incorporen els comentaris recollits en la segona dinàmica.

Resultats: valoració general del Pla d'acció¹⁶

En tots els grups de treball es reconeix una cura del procés participatiu i la intenció de recollir la diversitat de veus del territori. En tots els grups es valora que s'ha recollit bé el que ha sortit en el procés participatiu.

Pel que fa a les accions, en general també es fa una valoració positiva de les accions proposades, tot i que es fan una sèrie de valoracions transversals destacades:

- > Introduir una mirada més clara intergeneracional: tenir cura de la gent gran. En la generació d'activitats del Pla de dinamització, en la comoditat de l'espai (ombra i accessibilitat), fer usos compatibles amb la seva estada, etc.
- > Introduir una mirada en clau de sostenibilitat en totes les accions.
- > Es recorda en un grup no perdre de vista el focus de generar sensació de seguretat a la plaça com a prioritat.
- > Es destaca la necessitat de transformar la plaça i sobretot que es puguin fer accions a curt termini, atès que molts veïns i veïnes necessiten veure com es passa a l'acció.

2.7 Síntesi de la diagnosi

	Debitats	Amenaces	Fortaleses	Oportunitats
Activació socioeconòmica	<p>Locals i baixos sense activitat Existeix una ràtio de locals tancats més alta que a la resta del barri; a més a més, que la configuració d'alguns edificis (amb habitatge en planta baixa) evita l'obertura de locals. Això provoca menys presència d'activitats al carrer.</p>	<p>Estancament en l'obertura de locals. La tendència actual indica que es pot incrementar la desocupació dels baixos degut a l'estigmatització i la situació de pandèmia.</p>	<p>Hi ha una xarxa comercial i econòmica activa a prop de l'àmbit.</p>	<p>Existència de nous projectes d'activació socioeconòmica des de l'ESS.</p> <p>Experiència consolidada en altres territoris d'activació de locals mitjançant programes com BPO i Compra pública.</p> <p>Cal repensar el model comercial amb la situació de pandèmia > més proximitat, menys turisme.</p>
	<p>Els joves sense documentació no tenen accés a les formacions reglades.</p>	<p>La manca d'alternatives per al jovent pot consolidar pràctiques delictives com a únic recurs econòmic.</p>	<p>Projectes i entitats amb diferents projectes de reinserció laboral existents.</p>	<p>Existència de tallers i espais formatius a prop de l'espai, que ofereixen actualment formacions diverses.</p> <p>Existència de projectes ocupacionals referents en l'espai.</p>
Usos en l'espai públic	<p>Percepció d'inseguretat Degut a la masculinització, la poca activitat en els locals, la il·luminació insuficient, els accessos estrets i amb poca visibilitat. Algunes persones mencionen que la presència policial contribueix a la sensació d'espai conflictiu, d'altres en demanen més per sentir segur l'espai.</p> <p>Parc infantil amb poc ús Degut al poc manteniment, el desgast i la brutícia. Es prefereix anar a altres parcs infantils més oberts i amb més trànsit de persones.</p> <p>Ús intens i poc divers de l'espai públic La gran densitat de població i els pisos petits fa que l'espai tingui un ús intens. El mobiliari (sobretot a la part superior) es fa servir per homes joves de manera intensa. L'espai central no té un ús continu, però les activitats esportives monopolitzen l'ús i poden generar exclusió de col·lectius que tenen "por" a aquestes activitats.</p> <p>Poc ús de l'espai per part de les dones grans Hi ha una població envellida, sobretot dones (i que probablement viuen soles), de la qual no es detecta un ús en l'espai de manera clara. Probablement és degut a la presència d'altres col·lectius i als usos actuals de l'espai (amb usos esportius).</p>	<p>Gentrificació Hi ha una gran pressió turística que té impactes que afecten les relacions comunitàries: com el canvi d'ús dels locals en planta baixa cap a usos orientats al visitant, augment dels preus de l'habitatge, encariment dels preus, etc.</p> <p>Estigmatització L'històric de baralles en l'espai, delictes i consum de drogues en l'espai i el tractament que n'han fet els mitjans de comunicació, l'ha estigmatitzat fins a la definició de l'espai com "la plaça negra" o "la plaça de la puñalada".</p>	<p>Recursos lúdics per al jovent L'ús esportiu és un actiu per generar dinàmiques de lleure actiu per al jovent.</p> <p>Presència de dinamització Hi ha diferents equips i serveis que proposen activitats de dinamització diverses, de manera puntual, però no de forma estable.</p> <p>L'Hortet del Forat és un espai que dinamitza de manera lliure l'espai, implica col·lectius diversos i promou activitats comunitàries.</p> <p>Gran quantitat d'equipaments i serveis al voltant de l'espai, que generen un flux de persones diari, amb la potencialitat d'obrir-se més cap a la plaça.</p>	<p>Espai representatiu i amb un vincle fort amb la ciutadania La ciutadania té un gran sentiment de pertinença vers l'espai i amb una gran vocació de reapropiació.</p> <p>L'obertura del Casal de Gent Gran a prop dels jardins apropiària a un col·lectiu poc present en l'espai públic i permetrà generar dinàmiques i activitats més diverses.</p> <p>L'obertura de l'Oratori també serà un punt de referència per a part del veïnat de contextos culturals diversos i han mostrat el seu interès a involucrar-se en activitats de dinamització i formació.</p>
Millora de l'espai físic	<p>Manca de neteja i manteniment. Hi ha moltes queixes i s'han recollit mots comentaris en la diagnosi de gènere i el procés participatiu. Es manifesta en els parterres, el parc infantil, el terra, els contenidors, l'hort i els bancs.</p> <p>Manca d'accessibilitat Espai o elements poc accessibles per persones amb diversitat funcional (com l'escenari i l'hort).</p>	<p>Empitjorament de l'espai per la sensació de deixadesa. La manca de cura d'alguns elements fa que es desmotivi el seu ús (per exemple, els bancs bruts) i el terra de sauló.</p>	<p>Espai únic dins del centre de la ciutat. El terra de sauló i els espais verds (arbres), el gran ús i valoració (de la part física) per part del veïnat.</p> <p>Espai divers Espai amb diferents zones, mobiliari i equipament públic.</p>	<p>El solar desocupat Montanyans Representa un espai en el qual es pot intervenir per "buidar" d'activitat l'espai central.</p> <p>Construir comunitat a partir del procés de millora de l'espai. El fet de millorar l'espai físic és una oportunitat per recuperar espais de trobada amb objectius concrets i a curt termini.</p>
Xarxes i comunicació	<p>Coordinació sectorialitzada i amb dificultats. Manca d'espais de trobada estables entre les entitats per tractar temes transversals com la plaça.</p>	<p>Disminució de la xarxa de relacions entre veïns i comunitàries. Moltes persones que han participat en la diagnosi i el procés participatiu esmenten el desplaçament de la població cap a altres barris i, per tant, una disminució de les relacions entre el veïnat.</p>	<p>Gran xarxa d'entitats. En l'àmbit proper hi ha una xarxa molt activa d'entitats.</p> <p>Hi ha una tradició de gestió comunitària activa. La gestió comunitària és una característica intrínseca a l'espai, tant per part del veïnat com de les entitats.</p>	<p>Necessitat compartida entre el teixit comunitari de millorar els canals de comunicació.</p>

3. Concreció del pla d'acció del Pou de la Figuera

Objectiu general

El Pla d'acció del Pou de la Figuera té com a objectiu general la millora de la vivència quotidiana d'aquest entorn. Mitjançant el treball conjunt amb la ciutadania, comerciants, entitats i serveis del territori, s'impulsen noves accions i es reforcen les existents, per promoure el sentiment de pertinença, la vinculació veïnal a la plaça i la diversificació d'usos d'aquest espai des d'una perspectiva de gènere, intercultural, de diversitat funcional i de cicle vital, generant noves oportunitats per als col·lectius més vulnerabilitzats.

Objectius específics

- A. Potenciar els itineraris formatius i ocupacionals del jovent.
- B. Promoure l'ocupació de les plantes baixes amb activitats econòmiques i socials.
- C. Donar suport a l'activitat econòmica existent.
- D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
- E. Millorar les condicions de seguretat amb perspectiva de mediació comunitària.
- F. Destacar la memòria col·lectiva i viva de l'espai.
- G. Millorar les condicions de manteniment, salubritat i confort de l'espai des de la perspectiva interseccional.
- H. Renovar i augmentar el mobiliari i elements d'ús públic existents.
- I. Millorar la coordinació i la comunicació entre les entitats i amb el veïnat per a la realització d'activitats en l'espai.
- J. Generar un òrgan de seguiment del Pla d'acció.

Línies de treball	Accions	Objectius										Principal col·lectiu destinatari	
Dinamització socioeconòmica	Potenciació d'iniciatives de formació i ocupació juvenil	A											Jovent en situació de vulnerabilitat.
	Impuls noves iniciatives de formació i ocupació juvenil	A											Jovent en situació de vulnerabilitat.
	Condicionament sala multimèdia de l'Espai Jove	A			D								Ciutadania en general.
	Compra pública de locals en planta baixa	B			D								Propietaris dels locals
	Dinamització de locals en plantes baixes	B	C	D									Comerciants, entitats, veïnat
	Suport al comerç existent			C	D								
Activitats i usos de l'espai públic	Potenciació de les activitats econòmiques a la plaça			C	D								Comerciants, entitats, veïnat.
	Pla de dinamització de la plaça				D	E		G		I			Veïnat, usuaris entitats i serveis
	Coordinació per a la millora de la convivència					E				I			Equipaments i serveis
	Visibilització de la memòria col·lectiva de l'espai							F					Veïnat, entitats i equipaments
Millores de l'espai físic	Pla de manteniment i millores de l'espai públic				D	E							Ciutadania en general.
	Renovació de l'espai infantil en clau ciutat jugable				D	E			H				Ciutadania en general.
	Obertura del Casal Pou de la Figuera a la plaça	B			D	E							Veïnat. Usuaris Casal del Pou.
	Activació solar carrer Muntanyans / c. Pou de la Figuera				D				H				Ciutadania en general. Jovent.
Comunicació i xarxes	Creació d'una xarxa de comunicació comunitària											I	Entitats, serveis i equipaments+veïnat
	Creació d'una estratègia de coordinació i promoció de les activitats de la plaça											I	Veïnat, entitats i serveis i equipaments
	Creació de la Taula Ciutadana Pou de la Figuera											J	Veïnat, entitats i serveis i equipaments.

3.1. Fitxes accions

3.1.1. Activitat socioeconòmica

En els primers diagnòstics que vam realitzar (com a l'últim Consell de Barri del Casc Antic del 2019) sobre les dinàmiques socials i econòmiques que estaven ocorrent al Pou, vam començar a centrar la mirada en la quantitat de locals tancats i la falta de vida comercial, així com en les necessitats econòmiques i la falta d'oportunitats laborals de la seva població, i especialment en el sector més jove.

L'anàlisi dels usos de les plantes baixes dels voltants del Pou de la Figuera, així com el procés participatiu, ha fet constatar el següent: l'existència d'un percentatge de locals i baixos sense activitat més alt que a la resta del barri; ha sorgit la necessitat percebuda del veïnat i de les entitats participants de la falta de certa tipologia de comerços de proximitat. Aquesta situació sumada a l'alt preu dels lloguers comercials a la zona, motivat per la pressió de l'economia turística i especulativa dels voltants, dificulta l'obertura de noves activitats econòmiques en aquesta zona.

Tal com s'ha posat de manifest en la diagnosi amb perspectiva de gènere i en la síntesi de la diagnosi, l'alta presència de locals tancats dificulta la regulació social i dinamització de la zona i augmenta la sensació d'inseguretat. Tot això fa que les veïnes optin per evitar el pas i/o fer vida a la plaça.

D'altra banda, les dificultats econòmiques de moltes joves i la presència d'unes dinàmiques basades en una economia delinqüencial fa necessari posar en joc alternatives de formació i inserció sociolaboral de qualitat, de futur i d'interès per a les joves. L'anàlisi i el procés participatiu ha donat compte de l'oportunitat que representa la presència d'entitats que treballen en la formació sociolaboral. Però, també, s'ha fet palès la necessitat d'ampliació d'algunes formacions als nous perfils laborals, i l'adaptació de les formacions de segona oportunitat als perfils de joves migrats sols.

Amb l'arribada de la covid-19, la població de Ciutat Vella ha patit l'increment d'atur més alt de tots els districtes de Barcelona. I, alhora, ha sofert el major tancament de locals comercials degut a la dependència econòmica al sector turístic i de la restauració. Això ha posat encara més de manifest la necessitat de treballar en polítiques que facilitin l'obertura de noves activitats econòmiques no lligades al sector turístic i de la restauració, i el suport i dinamització de les ja existents, així com la necessitat d'apostar per l'ampliació en la quantitat i tipologia d'oferta en formació i inserció sociolaboral del jovent.

Per aquests motius, en aquest Pla i en aquest àmbit posem especial èmfasi tant en la generació de propostes, en la mobilització de recursos econòmics i humans, com en la coordinació d'actors socioeconòmics i comunitaris de la zona, per tal d'impulsar una reactivació econòmica i comercial centrada en: l'ampliació i adaptació de l'oferta i tipologia de formació del veïnat jove; la facilitació i impuls a l'obertura de noves activitats econòmiques basades en el comerç de proximitat, l'economia social i solidària i activitats econòmiques no vinculades i/o dependents del sector turístic i de la restauració, a través dels programes de compra pública de locals BPO o immobiliària pública i del programa "Impulsem el que fas"; i la dinamització i suport del comerç ja existent.

Accions

Acció 1	Potenciació d'iniciatives de formació i ocupació juvenil
Àmbit	Activitat socioeconòmica > Formació joves.
Objectius que vol assolir	A. Potenciar els itineraris formatius i ocupacionals del jovent.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general. Jovent de l'entorn del Pou de la Figuera, especialment els joves en situació administrativa irregular.
Possibles entitats i agents implicats	Entitats participants de la Xarxa Laboral de Casc Antic. Entitats que gestionen projectes subvencionats de la modalitat 3 de la subvenció "Impulsem el que fas" de Barcelona Activa, de l'entorn de Pou de la Figuera.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Barcelona Activa
Descripció	<p>Partint del treball iniciat des de la Xarxa Laboral de Casc Antic, generar un mapa de l'oferta formativa que s'ofereix al territori, i treballar l'adequació d'aquesta als interessos de les joves i a les sortides laborals.</p> <p>Donar impuls a les iniciatives existents en l'àmbit del Pou de la Figuera, en la difusió de l'oferta als i les joves de l'entorn, en l'estudi de l'ampliació de places ofertes, i l'enxarxament al territori pel que fa a les experiències de pràctiques o primeres experiències laborals. I ajudar a reorientar, si escau, algunes d'aquestes formacions.</p> <p>Aterrar l'oferta formativa i d'ocupació per a joves d'àmbit ciutat al jovent de l'àmbit del Pou de la Figuera, ja sigui apropant-la al propi territori com acompanyant el jovent a accedir i vincular-se amb espais formatius de fora del barri. L'equipament del Convent de Sant Agustí de Barcelona Activa serà clau, com a espai de referència d'ocupació amb un enfocament prioritari per al jovent.</p> <p>Vetllar perquè part de l'oferta formativa sigui accessible per a jovent en situació administrativa irregular i que aquests itineraris formatius ajudin a vehicular l'arrelament.</p> <p>Impulsar programes que facilitin l'accés al mercat de feina o retorn al sistema educatiu de les persones joves que pateixin algun tipus de malestar psicològic mitjançant acompanyament i recursos laborals i formatius.</p>
Etaques de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Identificació de l'oferta formativa existent en el territori i en la ciutat i mapatge de les entitats que ofereixen les formacions. - Estudiar possibilitats formatives per al jovent en situació administrativa irregular. - Reorientar (si escau) algunes de les formacions existents. - Difusió de les formacions. - Implementar les formacions. - Avaluat l'impacte de les formacions.
Aportacions sessió treball comunitari	<p><i>Augmentar el nombre de places i la diversitat.</i></p> <p><i>Garantir l'accés als i les joves en situació irregular, nous i noves.</i></p> <p><i>Potenciar els recursos (pressupost) de la xarxa laboral per tal de poder oferir més places i per dissenyar-ne de noves.</i></p> <p><i>Millorar la difusió i la visualització dels serveis que presten assessorament: ex. PIU, Barcelona Activa.</i></p>

Acció 2	Impuls de noves iniciatives de formació i ocupació juvenil
Àmbit	Activitat socioeconòmica > Formació joves.
Objectius que vol assolir	A. Potenciar els itineraris formatius i ocupacionals del jovent.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general. Jovent de l'entorn del Pou de la Figuera, i amb dones.
Possibles entitats i agents implicats	Entitats participants de la Xarxa Laboral de Casc Antic. Associacions de comerciants, comerciants individuals i altres activitats econòmiques de l'entorn.

Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Barcelona Activa
Descripció	<p>Impuls de nous àmbits de formació per a jovent, no coberts per l'oferta actual, al territori o a la ciutat.</p> <p>Mirada específica en l'àmbit de les TIC (tecnologia de la informació i de la comunicació) amb mirada específica en gènere i en l'aprenentatge d'oficis.</p> <p>En el marc del Pla de foment per a l'ocupació juvenil, i l'especialització de l'equipament del Convent de Sant Agustí de Barcelona Activa, com a espai de referència d'ocupació amb un enfocament prioritari per al jovent, es potenciarà el lligam de les formacions a projectes del territori que poden aportar la part d'experienciació.</p> <p>Promoció de l'experienciació i lligam de les formacions a espais i agents del territori per a la generació de dinàmiques col·laboratives, de responsabilitat i cura amb l'entorn.</p>
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosi de necessitats del jovent de Casc Antic elaborada per la Xarxa Laboral de Casc Antic. - Estudi de l'adequació als interessos del jovent. - Estudi de necessitats formatives en l'entorn proper. - Difusió de les formacions. - Implementar les formacions. - Avaluació de l'impacte de les formacions.
Aportacions sessió treball comunitari	<p><i>Es planteja formar un equip de joves del barri com a grup motor i dinamitzador, duent a terme tasques de cura i manteniment de l'espai, formant part d'un pla d'ocupació.</i></p> <p><i>Oferta formativa per a joves en oficis artesanals (fusteria, cuina...). Cal primer escoltar interessos i necessitats dels participants.</i></p> <p><i>Reforçar la formació en: Idiomes, TIC (ex. disseny web, apps), assessorament jurídic i legal: nocions bàsiques dels drets laborals i de drets humans i civils.</i></p>

Acció 3	Condicionament de la sala multimèdia de l'Espai Jove
Àmbit	Activitat socioeconòmica > Formació joves.
Objectius que vol assolir	A. Potenciar els itineraris formatius i ocupacionals del jovent. D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general. Jovent de l'entorn del Pou de la Figuera. Dones.
Possibles entitats i agents implicats	Palau Alòs. Entitats treballen amb jovent, entitats treballen amb dones, entitats treballen amb TIC, centres educatius de l'entorn, Xarxa comunitària educadors/ores de carrer.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Barcelona Activa. Departament de Joventut
Descripció	<p>Condicionament de la sala d'estudis del Casal de Joves Palau Alòs en la línia de les TIC.</p> <p>Desplegar una línia formativa en l'àmbit de les noves tecnologies.</p> <p>Aquesta actuació obre l'oportunitat de reforçar encara més el lligam d'aquest equipament amb el jovent del barri i pel que fa a ús de la plaça com a oportunitat on desplegar tant les línies formatives amb joves marcades al Pla com altres activitats relacionades amb la Xarxa de Comunicació Comunitària, la línia de memòria o formacions i assessoraments específics a agents i veïnat de l'entorn.</p> <p>Possibilitat d'habilitar un petit estudi-plató de gravació per emetre contingut tant radiofònic com audiovisual (creació de continguts plataformes) donant eines de comunicació i suport a línies de treball existent i noves d'entitats, centres educatius, equipaments, veïnat...</p>
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Definició de necessitats i estudi tècnic previ. - Compra de material. - Definició del programa de formacions o tallers per oferir. - Comunicació i coordinació de les línies de formació i tallers. - Implementació de les accions. - Avaluació de les accions.

Aportacions sessió de treball comunitari	<p><i>Afegir un vessant intergeneracional: afavorir l'accés a la gent gran. Per facilitar el seu ús comunitari: establir franges d'ús: matí, gent gran i escoles; tardes, joves, i deixar torns buits de lliure accés.</i></p> <p>Possibles col·lectius per implicar: Vincles (gent gran), Barcelona Activa (programació de formacions TIC), Col·lectic (tecnologia), Xamfrà (escola de música) Quesoni (tallers de rap), Càmeres i Acció (audiovisual).</p> <p>Es podrien programar les activitats següents: Programar formacions útils per a la inserció laboral (TIC). Fer servir el recurs per donar suport a projectes transversals (podcast o revista del barri, etc.), producció audiovisual (cinema, documental, curtmetratges), activitats de sensibilització a les addiccions (xarxes socials).</p>
--	---

Acció 4	Compra pública de locals en planta baixa
Àmbit	Activitat socioeconòmica > Dinamització de plantes buides.
Objectius que vol assolir	B. Promoure l'ocupació de les plantes baixes amb activitats econòmiques i socials. D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
Col·lectiu destinatari	Propietaris dels baixos.
Possibles entitats i agents implicats	Associacions de comerciants. Comunitats de propietaris.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Servei de llicències i espai públic). Foment de Ciutat. Barcelona Activa
Descripció	<p>Estratègia dins el pla "Amunt persianes", que visibilitzem en una fitxa específica per l'impacte potencial que té en els entorns del Pou de la Figuera. Determinació de l'àmbit del Pou de la Figuera com a zona prioritària en el procés de compra pública de locals en planta baixa prevista el 2021 per part de l'Ajuntament a l'àmbit de Ciutat Vella amb un valor total de 6 M d'euros.</p> <p>Proactivitat amb els propietaris de l'entorn perquè coneguin aquesta possibilitat.</p> <p>Elaboració d'un estudi dels locals en desús de l'entorn del Pou de la Figuera per donar suport al procés de compra pública.</p>
Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració d'un estudi dels locals en desús. - Contactes amb propietaris de l'àmbit. - Definició de les bases del procés de compra pública. - Obrir el període de compra pública.
Aportacions sessió de treball comunitari	<i>Detectar locals de persones jubilades o a punt de jubilar-se per poder demanar-los-en la cessió o la venda.</i>

Acció 5	Dinamització de locals en plantes baixes
Àmbit	Activitat socioeconòmica > Dinamització de plantes buides.
Objectius que vol assolir	B. Promoure l'ocupació de les plantes baixes amb activitats econòmiques i socials. C. Donar suport a l'activitat econòmica existent. D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
Col·lectiu destinatari	Comerciants, entitats, veïnat.
Possibles agents implicats	Associacions de comerciants. Entitats i veïnat de l'entorn.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Servei de llicències i espai públic). Foment de Ciutat. Barcelona Activa.
Descripció	<p>El pla "Amunt persianes" desplega diverses accions que tenen un aterratge als entorns del Pou de la Figuera:</p> <p>A) Creació d'un Observatori de Locals en Planta Baixa (LPB) per a la creació de coneixement al voltant dels LPB a la ciutat de Barcelona que possibiliti millorar la qualitat i l'impacte de la política municipal →</p>

	<p>d'LPB, a més de ser una font d'informació rellevant i útil per a iniciatives econòmiques que vulguin establir-se en algun local de la ciutat, incloent-hi els entorns del Pou de la Figuera.</p> <p>B) Recursos per prevenir nous LPB buits per continuar el desplegament d'accions que contribueixen a contenir el creixement d'LPB buits a través d'assessoraments, formació o ajuts econòmics a autònoms/ònoms, pimes, comerços i serveis de proximitat i entitats d'economia social i solidària.</p> <p>C) Nous ajuts econòmics per a la instal·lació a LPB buits a través del foment de la nova activitat econòmica mitjançant la convocatòria "Impulsem el que fas" (IQF), especialment en la prioritització de la modalitat 1 de la convocatòria IQF 2021 per a la dinamització de locals buits en planta baixa, d'aquelles iniciatives que es vulguin desenvolupar als entorns del Pou de la Figuera. I també mitjançant els ajuts d'atorgament ràpid com a incentiu per a qualsevol operació d'ocupació d'un LPB buit.</p> <p>D) Baixos de Protecció Oficial (BPO): creació d'una cartera pública d'LPB; Desplegament de la política de Baixos de Protecció Oficial en els possibles locals adquirits com ja s'està desenvolupant en altres locals del barri inclosos ja en les dues primeres convocatòries de BPO iniciades al districte de Ciutat Vella.</p> <p>E) Creació d'una borsa de lloguer d'LPB per mobilitzar LPB privats que es troben buits, per tal d'oferir-los per sota del preu de mercat, posant-los a disposició de projectes econòmics de persones, empreses o entitats.</p>
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Proactivitat del programa de Barcelona Activa "Amunt persianes" als entorns del Pou de la Figuera. - Observatori. - Compra dels Baixos de Protecció Oficial (BPO). - Ajuts econòmics (subvencions i ajuts). - Borsa de lloguer - Crida als projectes de BPO. - Instal·lació i seguiment de projectes de BPO.
Aportacions sessió de treball comunitari	<i>Implicar Barcelona Activa perquè puguin posar en els possibles baixos projectes d'emprenedoria, de tipus coworking o similar.</i>

Acció 6	Suport al comerç existent
Àmbit	Activitat socioeconòmica > Promoció del comerç.
Objectius que vol assolir	C. Donar suport a l'activitat econòmica existent. D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
Col·lectiu destinatari	Comerciants, entitats, veïnat.
Possibles entitats i agents implicats	Associacions de comerciants i comerciants individuals. Xarxes i botigues, amb mirada específica en el consum ecològic del barri.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Direcció de comerç. Barcelona Activa
Descripció	<p>Realització d'un mapa de coneixement de la salut del comerç existent en l'àmbit coordinat amb els comerços i les associacions comercials.</p> <p>Facilitació i acompanyament als comerços existents a l'oferta de programes de dinamització i millora com el cas del programa Comerç a Punt, en el qual es prioritzarà la prospecció i el porta a porta dels comerços ubicats als entorns del Pou de la Figuera i es facilitaran assessoraments grupals per les associacions de comerciants que s'ubiquin als entorns del Pou de la Figuera en funció de les seves necessitats, a banda dels assessoraments individuals.</p> <p>Es treballarà per aterrar tots aquells programes que impulsi Barcelona Activa en termes de reactivació econòmica als entorns del Pou.</p> <p>Potenciació de la il·luminació de Nadal a l'àmbit del Pou de la Figuera.</p>
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Mapa de la salut del comerç. - Proactivitat dels programes que impulsa Barcelona Activa en termes de reactivació econòmica als entorns del Pou de la Figuera.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<i>No fomentar els comerços dels que ja hi ha molta demanda: fruiteries, bars, etc. Prioritzar comerços de proximitat dels que no hi ha oferta ara.</i>

3.1.2. Activitats i usos de l'espai públic

El segon àmbit d'actuació està centrat a treballar per garantir l'ús pel qual es va guanyar l'espai del Pou de la figuera. És a dir, per assegurar un espai amb les condicions necessàries per al desenvolupament de la vida veïnal, en un entorn segur i de confiança per al veïnat.

Per fer això, es treballarà, en primer lloc, en un pla de dinamització de la plaça que inclogui els diversos actors comunitaris, tant veïnals com de les entitats i equipaments pròxims. S'incorporarà la figura d'un coordinador i mediador comunitari, que pugui acompanyar i donar suport a tots els actors comunitaris, per tal de generar una programació conjunta d'activitats. I, alhora, per facilitar i acompanyar la posada en marxa de noves propostes d'activitats (ja siguin programades i/o espontànies) amb el veïnat i entitats de l'entorn.

Aquest primer eix ha de servir com a impuls de la dinamització de la plaça amb la intenció de generar una activitat habitual i amb criteris d'equilibri per al descans. Creiem que aquesta activitat pot ajudar a regular els usos que es fan a la plaça i augmentar la confiança per l'estada del veïnat. Alhora, es facilitarà l'ús esporàdic per part de comerciants, artesans, entitats o cooperatives de consum de l'entorn, i es treballarà per la ubicació d'un possible mercat de pagès.

La resposta als conflictes socials i certes dinàmiques delinqüencials que ocorren al Pou de la Figuera no pot tenir una resposta només securitària. L'aposta ha de ser també des de la mediació. És per això que es treballarà en diverses línies per donar respostes equilibrades i coordinades per tal d'assegurar la proporcionalitat, i basades en la no conflictivitat i violència. Com, per exemple, la coordinació entre els cossos policials amb els serveis i equipaments de l'entorn.

Per acabar, és intenció d'aquest Pla d'acció donar compte de la importància de recuperar la memòria col·lectiva de l'espai, ja que està gravat en l'ADN de la plaça, i aquesta plaça no existiria avui si no hagués estat per la defensa que en van fer les veïnes de l'espai. Però la memòria es recupera no per parlar del que ja no hi és, sinó com una forma de mirar el present, i projectar el futur. En aquesta línia, es desenvoluparan activitats dedicades a treballar la memòria col·lectiva, no tan sols de la lluita del Pou de la Figuera, sinó de la història també de la zona i del barri.

→
Accions

Acció 7	Potenciació de les activitats de dinamització econòmica a la plaça.
Àmbit	Usos i dinàmiques a l'espai públic
Objectius que vol assolir	C. Donar suport a l'activitat econòmica existent. D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai.
Col·lectiu destinatari	Comerciants, entitats, veïnat.
Possibles entitats i agents implicats	Associacions de comerciants. Programa Xarxa de Consum Sostenible. Mercats de pagès, xarxes i botigues de consum ecològic del barri i altres entitats de l'entorn que tinguin com a objecte activitats econòmiques en general i activitats econòmiques sostenibles.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Direcció de comerç. Barcelona Activa (economia social i solidària).
Descripció	Dinamització de la plaça amb possibles activitats de dinamització econòmica: fires i mostres de comerciants de l'entorn. Realització d'activitats relacionades amb l'economia circular, l'autoreparació, el reciclatge i la sostenibilitat vinculades amb entitats de l'entorn i amb la mesura de govern: Ciutat Vella davant la crisi produïda per la covid-19. Distribució de cistelles de cooperatives de consum, i possible mercat de pagès.
Etapes de desplegament	- Identificació de possibles agents amb interès a participar en activitats de dinamització econòmica a la plaça. - Definició de calendari estable d'activitats.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<i>Es valoren positivament les opcions proposades.</i> <i>Es proposa millorar la idea del Mercat amb la col·laboració del Mercat de Santa Caterina, amb l'associació de comercials i amb les botigues agroecològiques.</i> <i>Es podria implicar els joves del barri en el Reparatruck per aprendre oficis.</i> <i>I es proposen possibles noves activitats: Activitat de menjars del món, (en el qual es podria convidar el veïnat i fer-lo conjuntament amb Mescladís).</i> <i>Petits mercats de segona mà diversos. Punt de distribució de cistelles de les cooperatives de consum del barri.</i>

Acció 8	Pla de dinamització de la plaça
Àmbit	Usos i dinàmiques a l'espai públic
Objectius que vol assolir	D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai. E. Millorar les condicions de seguretat amb perspectiva de mediació comunitària. G. Millorar les condicions de manteniment, salubritat i confort de l'espai des de la perspectiva de gènere. I. Millorar la coordinació i la comunicació entre les entitats i amb el veïnat per a la realització d'activitats en l'espai.
Col·lectiu destinatari	Veïnat, usuaris d'entitats, serveis, equipaments, centres educatius
Possibles entitats i agents implicats	Entitats, comerciants i equipaments de l'entorn i projectes comunitaris i específics
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Agència de Salut Pública de Barcelona, Dep. Joventut, IBE (Institut Barcelona Esports), Direcció de Comerç
Descripció	Coordinació d'una programació estable d'activitats a la plaça, activitats comunitàries, culturals, lúdiques i esportives, des d'una perspectiva inclusiva amb la diversitat de les persones. Coordinació de les accions ja existents a l'espai públic, recuperació d'activitats familiars, escolars i de lleure que s'han deixat de fer. Promoció d'activitats a la plaça de les entitats de l'entorn. Generació de noves iniciatives. La figura de coordinació tindrà tasques de suport a la programació d'activitats de dinamització i mediació a la pròpia plaça amb el veïnat →

	(famílies, joves, nens, col·lectius, gent gran...). Es detalla més aquesta figura a l'acció 16.
Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Identificació d'activitats que ja es duen a terme. - Identificació de possibles agents amb interès a programar noves activitats a la plaça. - Promoció de noves activitats. - Elaboració de criteris comunitaris per al disseny d'activitats. - Coordinació. - Establiment d'un calendari d'activitats. - Avaluació de l'estratègia i impacte de la dinamització de la plaça.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<p><i>Incidir en la necessitat de generar activitats menys invasives, "que la pilota tingui menys protagonisme". Fomentar la diversitat d'usos en la plaça.</i></p> <p><i>Preocupació per la sobre regulació amb horaris per a activitats a l'espai públic. No fer una plaça programada o controlada pels horaris, s'hauria de trobar un equilibri entre la programació i l'espontaneïtat.</i></p>

Acció 9	Coordinació per a la millora de la convivència
Àmbit	Usos i dinàmiques a l'espai públic
Objectius que vol assolir	<p>E. Millorar les condicions de seguretat amb perspectiva de mediació comunitària.</p> <p>I. Millorar la coordinació i la comunicació entre les entitats i amb el veïnat per a la realització d'activitats en l'espai.</p>
Col·lectiu destinatari	Veïnat, usuaris d'entitats i serveis com a destinataris finals de l'acció
Possibles entitats i agents implicats	Equipaments, serveis i entitats que tenen seu i/o activitat estable a la plaça
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Àrea de Seguretat i Prevenció. Guàrdia Urbana, Mossos d'Esquadra
Descripció	<p>Generació d'un espai de coordinació entre els equipaments i serveis més propers al Pou de la Figuera i la policia de barri i altres cossos de seguretat, amb l'objectiu de facilitar la coordinació de les accions que es fan a l'espai públic, i compartir les línies de treball de les entitats i equipaments en relació amb els seus usuaris i dinàmiques que es donen en l'àmbit per tal de poder construir una estratègia conjunta des de la prevenció.</p> <p>Es promourà, doncs, el coneixement compartit, per part dels cossos de seguretat de les entitats que treballen a l'espai del Pou i les seves percepcions, i de les entitats/equipaments del tipus d'actuacions que es fan a l'espai en matèria de seguretat.</p>
Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Identificació dels agents que participaran de l'espai de treball. - Convocatòria de sessions. - Seguiment. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<p><i>Cal recordar que en el procés participatiu es va proposar abordar els problemes de convivència des de la mediació i l'acompanyament comunitari.</i></p> <p><i>L'esperit de la Taula ha de ser de "mediació", no per reforçar la seva presència i garantir la convivència intergeneracional, intercultural i millorar la sensació d'inseguretat per ajudar a fer que les dones, els infants i la gent gran tornin a sentir-se segurs.</i></p> <p><i>Preocupació que l'espai de la Taula generi més estigmatització, i de no duplicar espais de coordinació.</i></p>

Acció 10	Visibilització de la memòria col·lectiva de l'espai
Àmbit	Usos i dinàmiques a l'espai públic
Objectius que vol assolir	F. Ressaltar la memòria col·lectiva i viva de l'espai.
Col·lectiu destinatari	Veïnat, usuaris d'entitats i serveis i equipaments.

Possibles entitats i agents implicats	Entitats especialitzades en memòria col·lectiva, viva i històrica. Veïnat, entitats i serveis i equipaments
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat. Memòria democràtica. Obres públiques i llicències.
Descripció	Recuperació de la memòria col·lectiva de l'entorn del Pou de la Figuera mitjançant la producció d'elements visuals efímers o permanents a la plaça (senyalística). Visibilització de períodes històrics significatius en aquest entorn lligats a la memòria viva d'aquest, teixint lligams entre el passat i el present.
Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Definició dels centres d'interès. - Identificació dels agents per participar d'aquest grup de treball. - Convocatòria de sessions. - Seguiment. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<p><i>Es van proposar diverses línies que es podrien estudiar:</i></p> <p><i>Elements com la història medieval com ara l'enderrocament del Palau Maragall. Visibilitzar els canvis que s'han generat en el barri amb els processos de gentrificació i massificació turística, i vincular-ho a la història de la lluita veïnal per recuperar l'espai.</i></p> <p><i>Com a possibles accions per executar:</i></p> <p><i>Reunir gent, veïns i veïnes que van participar en la lluita del Forat de la Vergonya, i recuperar el seu relat per difondre'l. Crear un grup veïnal de la memòria històrica del Pou de la Figuera. S'hi podrien implicar: Col·lectiu del Forat de la Vergonya, Centre Sant Pere Alfons, l'AV del Nucli Antic, entre d'altres.</i></p> <p><i>Exposició de fotografies o elaboració de murals: per exemple, el mural del Mescladís i el de l'Antic Teatre.</i></p> <p><i>A la font s'hi podria ubicar una placa commemorativa de la lluita veïnal.</i></p>

3.1.3. Millores de l'espai físic

El tercer àmbit se centra en la millora física de l'espai. En aquest sentit, en el diagnòstic s'ha posat de manifest la necessitat d'actualitzar alguns elements del Pou de la Figuera. Es realitzarà un Pla de manteniment i millores de l'espai públic que doni solució a les diferents necessitats de renovació i adequació.

Les participants han donat compte del poc ús que s'està fent del parc infantil. Els jocs estan en mal estat i ja molt desactualitzats dels nous formats d'espais de joc que s'estan obrint a la ciutat. A més, la seva disposició genera un espai tancat que no convida al seu ús. És per això que es realitzaran sessions de participació amb famílies, escoles i infants per tal de realitzar el disseny en clau de ciutat jugable, amb la intenció de generar un nou espai de joc obert, actualitzat als nous formats i que tingui en compte les infàncies.

Finalment, es treballarà per tractar d'arribar a un acord amb la propietat del solar privat, que fa cantonada amb els carrers Pou de la Figuera i Montanyans, per tal d'obrir-lo i poder-hi executar diverses intervencions.

Accions

Acció 11	Pla de manteniment i millores de l'espai públic
Àmbit	Millores de l'espai físic.
Objectius que vol assolir	D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai. G. Millorar les condicions de manteniment, salubritat i confort de l'espai des de la perspectiva de gènere.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general, especialment gent gran, persones amb diversitat funcional, dones i jovent.
Possibles entitats i agents implicats	Veïnat, entitats i serveis i equipaments.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Departament de Llicències i espai públic). Foment de Ciutat. IMPD. Parcs i Jardins. Neteja.
Descripció	<p>Actuació en les necessitats detectades en el procés de participació per millorar l'espai i garantir-ne l'ús per part de la ciutadania en condicions de confort, salubritat i seguretat. Visibilitzar de cara al veïnat, serveis i entitats i comerciants de l'entorn les actuacions que es duen a terme en aquest entorn en matèria de neteja i manteniment de l'espai.</p> <p>Generar material informatiu sobre la gestió i el manteniment de la plaça (arbres, manteniment, etc.).</p> <p>Promoció de la cura de l'espai des d'una mirada comunitària.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poda de la vegetació dels parterres. - Renovació del mobiliari: taules tipus escacs o similar. - Millores en la il·luminació. - Manteniment del sauló. - Estudi de reubicació dels parterres. - Renovació de la plantació. - Millora d'elements esportius > solar Montanyans. - Millora de l'accessibilitat de l'escenari. - Suport en la millora de l'hort comunitari. - Fer un plànol indicatiu d'usos de la plaça, equipaments i WC.
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Definir actuacions prioritàries. - Definir calendari d'actuacions. - Execució de les accions. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<p><i>Es prioritzen les accions següents:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Generar més verd: parterres (es proposa treure i millorar aquestes franges), arbres, zones d'estada.</i> - <i>Generar espais d'ombra, sobretot al nou parc infantil.</i> - <i>Millorar l'hort: senyalització i tanca.</i> - <i>Arreglar i fer manteniment de la font actual. Coordinar-se amb el grup de veïns/veïnes que fan ara el manteniment.</i> <p><i>Pel que fa als possibles espais de trobada s'apunta que:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Han d'estar a prop de zones d'ombra. Es podrien generar diversos espais: famílies, a prop del parc infantil, gent gran, resguardats de la zona central, joves, als laterals de la zona central (tipus grades).</i> - <i>Es poden generar en els espais dels parterres, amb solucions mixtes entre vegetació, mobiliari i zones d'estada.</i> - <i>S'ha de vigilar també amb l'ús d'aquests espais: poden generar situacions de conflicte. En un grup es proposa fer mobiliari no fix i que les botigues o entitats donin cadires quan es necessitin.</i> <p><i>Es va obrir un debat en diversos grups sobre el paviment.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>S'ha de renovar per millorar-ne l'accessibilitat.</i> - <i>Es veu incompatible aquest terra amb alguns usos actuals (esportius, per exemple).</i> <p><i>També es comenta que s'ha de vigilar en la intensitat de la il·luminació per no generar un espai sobreil·luminat.</i></p>

Acció 12	Renovació de l'espai infantil en clau de ciutat jugable
Àmbit	Millores de l'espai físic.
Objectius que vol assolir	D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai. G. Millorar les condicions de manteniment, salubritat i confort de l'espai des de la perspectiva de gènere. H. Renovar i augmentar el mobiliari i elements d'ús públic existents.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general, especialment famílies i infants.
Possibles entitats i agents implicats	Entitats que treballen amb infància. Escoles bressol i centres d'educació primària i les seves AFA. Famílies i infants usuàries del parc infantil.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Departament de llicències i espai públic, Obres i Manteniment). Foment de Ciutat. IMPD. Ecologia Urbana. Departament d'infància. Feminismes. Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat
Descripció	Realització de sessions participades específiques per al disseny del parc infantil, amb les famílies, infants, centres educatius propers, persones amb diversitat funcional i veïnat en general per disseny del parc infantil actual per a transformar-lo en un espai jugable. Aquesta concepció àmplia dels espais dedicats a l'oci infantil permet ampliar els beneficis d'aquests espais en termes de salut, vida comunitària, accessibilitat i diversitat d'usos. Aquesta és una actuació en coordinació i coherència amb la possible reformulació de la façana posterior del Casal Pou de la Figuera per tal de fer-la més permeable a les activitats que tinguin lloc a l'exterior.
Etaques de desplegament	- Sessions de treball participades per definir una proposta concreta. - Elaboració i proposta de projecte bàsic. - Validació per part de les famílies i agents implicats. - Projecte executiu. - Construcció. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<i>Es van recollir els següents criteris per al disseny de l'espai:</i> - Que sigui un espai net i tingui un manteniment actiu. - Espai obert, sense tanques. - Que combini elements de jocs dirigits i d'altres que fomentin el joc lliure. - Amb un espai de descans i zones d'ombres. - Preveure una bona i atractiva senyalística de l'espai per zones. <i>També algunes propostes sobre els possibles usos:</i> - Habilitar una caseta amb materials de jocs d'ús comunitari amb horari i a disposició de les famílies. - Elements de jocs i espais versàtils que tinguin en compte diferents franges d'edats, sense delimitar. <i>I finalment criteris per realitzar el procés de transformació:</i> <i>Fer una bona comunicació sobre la transformació prevista, així com les activitats que es preveuen (panells publicitaris i informatius) per tal desestigmatitzar l'espai.</i>

Acció 13	Obertura del Casal Pou de la Figuera a la plaça
Àmbit	Millores de l'espai públic.
Objectius que vol assolir	B. Promoure l'ocupació de les plantes baixes amb activitats econòmiques i socials. D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai. G. Millorar les condicions de manteniment, salubritat i confort de l'espai des de la perspectiva de gènere.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general. Persones usuàries del Casal del Pou de la Figuera, d'altres serveis, equipaments i entitats de l'entorn.
Possibles entitats i agents implicats	Casal del Pou de la Figuera. Veïnat i famílies usuàries del parc infantil i de la plaça. Entitats promotores d'activitats a la plaça.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Departament de llicències i espai públic, Obres i Manteniment). Foment de Ciutat

Descripció	<p>Estudi del projecte de reconfiguració de la façana de darrere del Casal Pou de la Figuera per potenciar al màxim la seva permeabilitat visual i d'ús amb la plaça i accés al WC públic.</p> <p>Aquesta actuació podria preveure la possibilitat de reconfigurar els espais per tal de guanyar un magatzem accessible des de l'exterior on emmagatzemar materials de les entitats de l'entorn i generar una possible guingueta de jocs.</p> <p>De la mateixa manera seria una actuació per executar en coordinació i coherència amb la possible renovació dels espais infantils.</p>
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Reunions de coordinació i validació amb gestió del Casal del Pou i altres entitats. - Definició de projecte bàsic i validació per part del Casal i entitats. - Redacció del projecte executiu. - Construcció. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<i>Aquesta acció es valora com a molt positiva.</i>

Acció 14	Activació del solar Montanyans / carrer Pou de la Figuera
Àmbit	Millores de l'espai públic.
Objectius que vol assolir	D. Diversificar i dinamitzar l'ús de l'espai. H. Renovar i augmentar el mobiliari i elements d'ús públic existents.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general. Jovent
Possibles entitats i agents implicats	Entitats, serveis i equipaments de l'entorn en funció dels usos que es decideixin donar a aquest espai.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Departament de llicències i espai públic, Obres i Manteniment). Foment de Ciutat. IMPD. Obres i Manteniment.
Descripció	<p>Seguir treballant per aconseguir un acord amb la propietat del solar per realitzar la sistematització necessària al paviment i perímetre per ser incorporat temporalment com a espai públic.</p> <p>Aquesta actuació ha de permetre guanyar un espai per a l'ús públic i estudiar la seva dinamització mitjançant el pla de coordinació d'activitats a l'àmbit, així com a possible lloc de reubicació del projecte Encirant, pistes esportives o circuit saludable intergeneracional.</p> <p>Creació col·laborativa d'un mural de gran format a les mitgeres del solar amb la temàtica triada per algun dels grups de treball del Pla com poden ser el de memòria col·lectiva o el de dinamització i convivència de la Plaça.</p>
Etapas de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Reunions de coordinació per definir possibles usos. - Definició de projecte bàsic. - Validació de projecte bàsic. - Redacció del projecte executiu. - Construcció del solar. - Dinamització per part d'agents implicats. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<i>No s'han recollit aportacions en aquesta acció degut al fet que no es va treballar, a l'expectativa d'aconseguir la cessió d'ús.</i>

3.1.4. Comunicació i xarxes

L'últim àmbit vol donar resposta a les necessitats de coordinació i comunicació comunitària entre les entitats, equipaments, veïnes i col·lectius participants de l'espai del Pou de la Figuera. I, alhora, també amb la resta del veïnat del barri.

Si bé existeix una gran xarxa d'entitats i equipaments consolidada als voltants, i amb una tradició de treball comunitari, aquestes detecten les possibilitats de millorar tant en els canals de comunicació, com de trobar altres espais de coordinació més transversals a la plaça, ja que els existents són molt sectorialitzats.

D'altra banda, els processos de gentrificació del barri han provocat i segueixen produint una pèrdua d'habitants important, així com l'arribada de noves veïnes i veïns no connectades a les xarxes comunitàries i desconexores de les activitats de l'entorn. Alhora, hi ha una estigmatització de la zona, que dificulta la possibilitat d'apropament de veïns i veïnes noves. És per això important fer també un treball de comunicació a la resta del barri, per fer arribar les coses bones que passen al Pou de la Figuera i promoure el coneixement de la seva activitat a la resta de veïnat.

Accions

Acció 15	Creació d'una xarxa de comunicació comunitària
Àmbit	Comunicació i xarxes
Objectius que vol assolir	I. Millorar la coordinació i la comunicació entre les entitats i amb el veïnat per a la realització d'activitats en l'espai.
Col·lectiu destinatari	Ciutadania en general, especialment el veïnat dins de l'àmbit proper i el jovent.
Possibles entitats i agents implicats	Entitats, serveis i equipaments, centres educatius
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella (Comunicació). Foment de Ciutat (Comunicació).
Descripció	<p>Creació d'un mapa de les xarxes comunicatives existents, per detectar els agents actuals que estan produint contingut comunicatiu, detectar possibles agents per incorporar a la xarxa, i elaborar conjuntament una estratègia comunicativa.</p> <p>Disseny amb els agents participants (entitats, equipaments, serveis...) i posada en marxa d'una xarxa de comunicació comunitària autònoma que visibilitzi la diversitat d'accions que ocorren a l'entorn, que aprofiti sinèrgies i que potenciï un relat en positiu de construcció col·lectiva d'un entorn amable, divers i respectuós amb les vides de les persones.</p> <p>Donar suport a la visibilització de l'agenda d'activitats de la plaça i entorn i de les entitats del territori. Demanda també recollida de l'espai comunitari del Casc Antic.</p> <p>Producció d'elements comunicatius informatius i de coordinació de cara al veïnat i entitats i serveis, amb la metodologia que la mateixa xarxa consideri oportuna (per exemple, la producció d'un diari, o l'establiment de grups de comunicació en línia Telegram o similar).</p>
Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de les xarxes de comunicació existent i diagnòsi del seu funcionament. - Establiment de les pautes i eines de comunicació. - Edició de revista o espai virtual de comunicació. - Desplegament de les eines de comunicació virtual. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<p><i>Generar canals interns de comunicació més imaginatius que els clàssics.</i></p> <p><i>Possible creació d'un directori d'espais protocol·litzat per conèixer què es pot fer i on, quins espais es poden demanar i per a què, amb capes i diferents entrades: petició d'espais, programació.</i></p> <p><i>Per comunicar la informació és importat que sigui visible a la plaça en format paper, que aparegui en el diari del barri i la seva comunicació per ràdio.</i></p>

Acció 16	Creació d'una estratègia de coordinació i promoció de les activitats de la plaça
Àmbit	Comunicació i xarxes
Objectius que vol assolir	I. Millorar la coordinació i la comunicació entre les entitats i amb el veïnat per a la realització d'activitats en l'espai.
Col·lectiu destinatari	Veïnat, entitats i serveis i equipaments.
Possibles entitats i agents implicats	Entitats, serveis i equipaments.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat.
Descripció	<p>Incorporació d'una figura que coordini i promogui les activitats culturals i de dinamització, referent del Pla de dinamització de la plaça i sigui referent per al teixit comunitari de l'entorn i la Taula de Seguiment del Pla.</p> <p>A la vegada, aquesta figura serà l'encarregada de teixir vincles amb el veïnat i persones usuàries de la plaça, per tal de generar sinèrgies, promoure el sentiment de pertinença i la cura de l'espai, així com establir els lligams necessaris amb el teixit comunitari de l'entorn del Pou.</p>

Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de les xarxes de coordinació existent i diagnosi del seu funcionament. - Establiment de les pautes i eines de coordinació. - Producció de materials i canals de comunicació. - Desplegament de les eines de comunicació virtual. - Desplegament de la presència a la plaça. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<p>Criteris per a la figura de coordinació.</p> <p><i>Es planteja la possibilitat, en la línia de fomentar el sentiment de pertinença, que la figura coordinadora pugui ser un grup de joves, que facin promoció i comunicació de les diferents activitats.</i></p> <p><i>Es remarca que la coordinació hauria de ser col·lectiva, però pot ser útil un referent.</i></p> <p><i>Perquè aquesta figura funcioni, hauria de ser una persona vinculada a les entitats i al territori, hauria de penjar d'un dels equipaments i tenir presència física a la plaça.</i></p> <p>Possibles tasques del referent:</p> <p><i>Coordinar les diferents entitats, equipaments i serveis, amb els comerços i projectes com Encircant o "Dona-li la volta"; amb l'objectiu de tenir coneixement de les activitats, per programar activitats conjuntes.</i></p> <p><i>Allotjar noves iniciatives que arriben a la plaça.</i></p> <p><i>Contacte també amb el veïnat com a dinamitzador, mediador.</i></p>

Acció 17	Creació de la Taula de Seguiment del Pla d'acció del Pou de la Figuera
Àmbit	Comunicació i xarxes
Objectius que vol assolir	J. Generar un òrgan de seguiment del Pla d'acció.
Col·lectiu destinatari	Veïnat, entitats i serveis i equipaments.
Possibles entitats i agents implicats	Entitats, serveis i equipaments.
Departaments implicats	Districte de Ciutat Vella. Foment de Ciutat.
Descripció	<p>Creació de la Taula de Seguiment del Pla d'acció del Pou de la Figuera com a organisme de seguiment i desplegament del Pla d'acció Pou de la Figuera amb els principals agents de l'entorn. La Taula de Seguiment estarà composta per tots aquells agents veïnals i comercials, entitats i serveis de l'entorn que vulguin formar part del seguiment del Pla amb una freqüència aproximada trimestral i optant a la possibilitat de formar part de comissions de treball específiques que poden ser creades.</p> <p>Aquest serà un òrgan de convocatòria tancada i traçabilitat de tot el que s'hagi treballat a través d'actes públiques. La convocatòria serà a càrrec de les persones tècniques que liderin el Pla d'acció.</p>
Etapes de desplegament	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció de les xarxes de coordinació existent i diagnosi del seu funcionament. - Establiment de les pautes i eines de coordinació. - Edició de revista o espai virtual de comunicació. - Desplegament de les eines de comunicació virtual. - Avaluació.
Aportacions sessió de treball comunitari.	<i>No es van recollir aportacions sobre aquesta acció.</i>

3.2. Governança del pla d'acció

La governança del Pla d'acció del Pou de la Figuera vol tenir en compte la fortalesa de la xarxa comunitària que existeix en el territori, però sense duplicar estructures ni sobrecarregar els actors que participen d'aquests espais. El lideratge del Pla d'acció es farà des del Districte de Ciutat Vella i el departament de projectes estratègics de Foment de Ciutat, amb la creació d'una Taula de Seguiment del Pla d'acció, amb possibilitat de crear grups de treball per projectes, interrelacionats amb els espais de treball comunitari existents al territori.

3.2.1. Taula de seguiment del Pla d'acció

La taula de seguiment es planteja com un espai semiobert per, com diu el seu nom, fer el seguiment del desplegament del Pla d'acció Pou de la Figuera. Es proposa que en un primer moment estigui integrada pels agents veïnals i comercials, entitats, serveis i equipaments de l'entorn que participen de la gestió i l'ús de l'espai. Es procurarà la diversitat d'agents i perfils a la Taula de Seguiment, amb la incorporació de veïnat divers i de noves entitats de la plaça. Es podrà plantejar la incorporació de nous perfils en funció del desplegament del Pla d'acció i de la decisió de la pròpia Taula de Seguiment.

La pròpia Taula de Seguiment establirà el seu calendari de trobades, adaptant la seva freqüència a les etapes de desplegament del Pla i les necessitats emergents. Tota la informació compartida es farà pública a través de les actes de les sessions. La convocatòria serà a càrrec de les persones tècniques que liderin el Pla d'acció.

La Taula de Seguiment compartirà amb el veïnat i agents del territori l'estat de les accions i el calendari d'execució del Pla en els consells de barri del Casc Antic que es considerin oportuns.

Grups de treball temàtics

Es plantegen com a espais de treball entre entitats, veïnat i els responsables tècnics de l'Ajuntament per acompanyar projectes o accions dins del Pla d'acció. Es plantegen com a espais operatius, amb objectius a curt i mitjà termini, i amb la intenció de validar, millorar i implementar de manera comunitària les accions per desenvolupar.

Es prioritzarà que aquests grups de treball s'integrin i es recolzin en les taules comunitàries existents.

La necessitat i concreció d'aquests grups de treball es treballarà de manera comunitària a la Taula de Seguiment del Pla d'acció.

Per exemple:

Taula de treball de formació de joves (s'integrarà en la Xarxa Laboral de Casc Antic). Aprofitant el treball generat per aquesta xarxa i treballant comunitàriament les accions per impulsar:

- > Potenciació d'iniciatives de formació i ocupació juvenil existents
- > Impuls de noves iniciatives de formació i ocupació juvenil
- > Condicionament de la sala multimèdia de l'Espai Jove

Espais executius.

Com a espais executius i de coordinació, es crearà l'Oficina Tècnica del Pla d'Acció, amb figures de coordinació tècnica i comunitària de Foment de Ciutat i el Districte de Ciutat Vella, i amb la figura de coordinació d'activitats. L'oficina es

coordinarà amb els diferents departaments, serveis i ens implicats en l'execució de les accions.

3.3. Avaluació

El Pla d'acció del Pou de la Figuera, com a pla impulsat per l'Administració, que té l'objectiu de generar una millora en la vivència quotidiana de l'entorn de la plaça del Pou de la Figuera, necessita eines d'avaluació.

Una de les tasques inicials de l'Oficina Tècnica serà crear una matriu d'avaluació, on concretar els temes per analitzar, els indicadors de compliment i les eines d'avaluació. Aquesta matriu ha d'avaluar el Pla en tres eixos: implementació del Pla, participació comunitària i els impactes de les accions desplegades.

Desplegament del Pla d'acció

En aquesta línia s'avaluarà el compliment de les accions plantejades. L'Oficina Tècnica del Pla generarà internament el sistema d'indicadors per al seguiment de la implementació de les diferents accions. Aquest sistema, juntament amb els òrgans de seguiment del mateix Pla, han de permetre reorientar i/o millorar les accions en cas necessari.

També es preveu fer anualment, a partir d'aquesta avaluació del compliment, comunicar de manera pública l'estat del desplegament de les actuacions, amb els canals que s'estableixin dins de l'estratègia de comunicació.

Participació comunitària

L'altre eix d'avaluació és la participació comunitària del teixit veïnal, comercial, d'entitats, serveis i equipaments de l'entorn. Es portarà un registre de l'assistència a les taules, reunions i activitats participatives, amb l'objectiu de poder avaluar la diversitat de perfils i entitats que donen seguiment i ajuden a implementar les accions, vetllant perquè el veïnat, en les seves múltiples diversitats (diversitat cultural, funcional entre d'altres), estigui inclòs.

Impactes de les accions

L'Oficina Tècnica establirà els indicadors necessaris i possibles per poder avaluar si les accions implementades han contribuït a la diversificació d'usos de l'entorn del Pou i si s'han generat noves oportunitats per als col·lectius més vulnerabilitzats. Caldrà identificar allò que s'ha aconseguit i allò en què s'ha fallat, per generar un coneixement compartit que permeti que el teixit comunitari de l'entorn aprofiti aquests bagatges en la continuïtat de la vida a l'entorn del Pou de la Figuera, un cop acabat el Pla.

4. Pressupost

Núm.	Acció	Abast	Pressupost	
			Despesa corrent	Inversió
1	Dinamització socioeconòmica		90.000	50.000
Acció 1	Potenciació d'iniciatives de formació i ocupació juvenils	Casc antic	40.000	-
Acció 2	Impuls de noves iniciatives de formació i ocupació juvenil	Casc antic	50.000	-
Acció 3	Condicionament de la sala multimèdia de l'espai jove	Casc antic	-	50.000
Acció 4	Compra pública de locals en planta baixa	Ciutat vella	Pressupost extern	-
Acció 5	Dinamització de locals en planta baixa	Àmbit pou	(Press. Extern)	-
Acció 6	Suport al comerç existent	Àmbit pou	(Press. Extern)	-
2	Usos i dinàmiques de l'espai públic		134.000	0
Acció 7	Potenciació de les activitats de dinamització econòmica a la plaça	Àmbit pou	10.000	-
Acció 8	Pla de dinamització de la plaça	Àmbit pou	94.000	-
Acció 9	Visibilització de la memòria col·lectiva de l'espai	Àmbit pou	30.000	-
Acció 10	Coordinació per a la millora de la convivència	Àmbit pou	-	-
3	Millores de l'espai públic i equipaments		0	305.000
Acció 11	Pla de manteniment i millores de l'espai públic	Àmbit pou	-	50.000
Acció 12	Renovació de l'espai infantil en clau jugable	Àmbit pou	-	150.000
Acció 13	Obertura del casal pou de la figuera a la plaça	Àmbit pou	-	35.000
Acció 14	Activació del solar montanyans / carrer pou de la figuera	Àmbit pou	-	70.000
4	Comunicació i xarxes		50.000	0
Acció 15	Creació d'una xarxa de comunicació comunitària	Casc antic	10.000	-
Acció 16	Creació d'una estratègia de coordinació i promoció de les activitats de la plaça	Àmbit pou	40.000	-
Acció 17	Taula de seguiment del pla d'acció del pou de la figuera		-	-
5	Avaluació		18.000	0
TOTAL			292.000 €	355.000 €

MENYS INSEURETAT
MILLIARS
MILLORA ÚS DE L'ESPAI
FORMACIÓ A JOVES
NOU CIRCUIT SALUDABLE
ESPAIS PER A T GRAN
MERCAT SETMANAL
FORMACIÓ A JOVES
DINAMITZACIÓ PLANTES BAIXES
كُلْنَا مَعًا
ALL TOGETHER NOW
FORMACIÓ
سب مل كر
TODOS ENTRE TODOS Y TODAS
PUNT DE TROBADA VEÏNAL
ZONES ENJARDINADES
ESPAIS PER A T GRAN
TOUT À NOUS TOUS
ACTIVITATS LÚDIQUES
CAL·LISTÈNIA
MILLIORS
TOT ENTRE TOTHOM
MILLIORS
OCUPACIÓ DEL JOVENT
MILLIORS
INTERGENERACIONALITAT
DINAMITZACIÓ COMUNITÀRIA
USOS COMUNITARIS
MILLIORS MANTENIMENT
ACTIVITATS PER A GENT GRAN
ACTIVITATS CULTURALS
MILLIORS
MILLIORS EN EL

5. Calendari

		2021				2022				2023			
		T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
1. Dinamització socioeconòmica	Acció 1 Potenciació d'iniciatives de formació i ocupació juvenils												
	Acció 2 Impuls de noves iniciatives de formació i ocupació juvenil												
	Acció 3 Condicionament de la sala multimèdia de l'Espai Jove												
	Acció 4 Compra pública de locals en planta baixa												
	Acció 5 Dinamització de locals en planta baixa												
	Acció 6 Suport al comerç existent												
2. Usos i dinàmiques de l'espai públic	Acció 7 Potenciació de les activitats de dinamització econòmica a la plaça												
	Acció 8 Pla de dinamització de la plaça												
	Acció 9 Visibilització de la memòria col·lectiva de l'espai												
	Acció 10 Coordinació per a la millora de la convivència												
3. Millores de l'espai públic i equipaments	Acció 11 Pla de manteniment i millores de l'espai públic												
	Acció 12 Renovació de l'espai infantil en clau jugable												
	Acció 13 Obertura del Casal Pou de la Figuera a la plaça												
	Acció 14 Activació del solar Montanyans / carrer Pou de la Figuera												
4. Comunicació i xarxes	Acció 15 Creació d'una xarxa de comunicació comunitària												
	Acció 16 Creació d'una estratègia de coordinació i promoció d'activitats de la plaça												
	Acció 17 Taula de Seguiment del Pla d'acció del Pou de la Figuera												
5. Avaluació													
		T1 Gen. - Març T2 Abril - Juny T3 Jul. - Set. T4 Oct. - Des.											

